

PROTOKÓŁ Nr 15-7/2025

z posiedzenia Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii Rady Miasta Gdańska w IX Kadencji Rady Miasta Gdańska, które odbyło się **26 sierpnia 2025 roku** (wtorek), rozpoczęte o godz. 16:00 w sali Herbowej Nr 208 Nowego Ratusza, przy ul. Wały Jagiellońskie 1 w Gdańsku.

Na stan sześciu (6) członków Komisji, w posiedzeniu uczestniczyło sześciu (6), czyli było quorum do podejmowania prawomocnych opinii, wniosków i innych stanowisk. **Lista obecności Komisji stanowi załącznik nr 1, lista obecności gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.**

Posiedzeniu przewodniczyła Radna Anna Gołędzinowska – Przewodnicząca Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii Rady Miasta Gdańska.

Powitała serdecznie uczestników posiedzenia na pierwszym, takim powakacyjnym posiedzeniu Komisji. Państwo radni i zaproszeni goście otrzymali porządek obrad Komisji w regulaminowym terminie. **Porządek stanowi załącznik Nr 3 do protokołu.** Natomiast po tym terminie został skierowany jeden projekt uchwały, druk Nr 421 mieszczący się w zakresie naszej Komisji, a dotyczący statutu Gdańskiego Zarządu Zieleni, jednostki poniekąd postulowanej przez naszą Komisję, proponuję wprowadzić do porządku, tj. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Gdański Zarząd Zieleni” i nadania jej Statutu – Druk Nr 421.

Głosowanie:

Komisja 6 głosami za - jednogłośnie wprowadziła do porządku przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 421.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję, proponuję w takim układzie procedowanie tego projektu uchwały w punkcie 5.1., żeby tradycyjnie ten temat, taki merytoryczny do omówienia, czyli działania na rzecz poprawy jakości powietrza, był już po głosowaniu projektów uchwał. W takim układzie proszę o przyjęcie **porządku w zaproponowanym układzie:**

1. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 415.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

2. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 416.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

3. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 417.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

4. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 418.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

5. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 419.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

5.1. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Gdański Zarząd Zieleni” i nadania jej Statutu – Druk Nr 421.

Przedstawia: Pani Barbara Tusk - Z-ca Dyrektora ds. Przestrzeni Publicznej w GZDZ

6. Działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Zaproszeni: Pani Anna Trzuskolas - Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Pani Małgorzata Polan – Dyrektor Wydziału Projektów Inwestycyjnych

Pani Michalina Bielawska – Dyrektor Fundacji ARMAG

Pani Karolina Pacholska – Dyrektor, Gdańskie Nieruchomości SZB

Pan Leszek Walczak – Komendant Straży Miejskiej

7. Wnioski Komisji do projektu budżetu miasta Gdańska na 2026 rok.

8. Sprawy wniesione, wolne wnioski, korespondencja.

Głosowanie:

Komisja jednogłośnie - 6 głosami za przyjęła ww. porządek obrad.

Punkt 1.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 415.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.208.2025**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

I w tym miejscu, wyjątkowo bez budżetu na początku przechodzimy do zaopiniowania druków dotyczących realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody. Jako pierwszy będzie to druk Nr 415. Proszę panią dyrektor Trzuskolas o wprowadzenie, ale również poprosiłam tutaj przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych za realizację tych inwestycji, żeby również byli gotowi odpowiedzieć na nasze pytania, bardzo proszę.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Dzień dobry.

Inwestycje celu publicznego przy pomnikach przyrody na terenie Miasta Gdańska

Gdańsk, 26 sierpnia 2025 r.

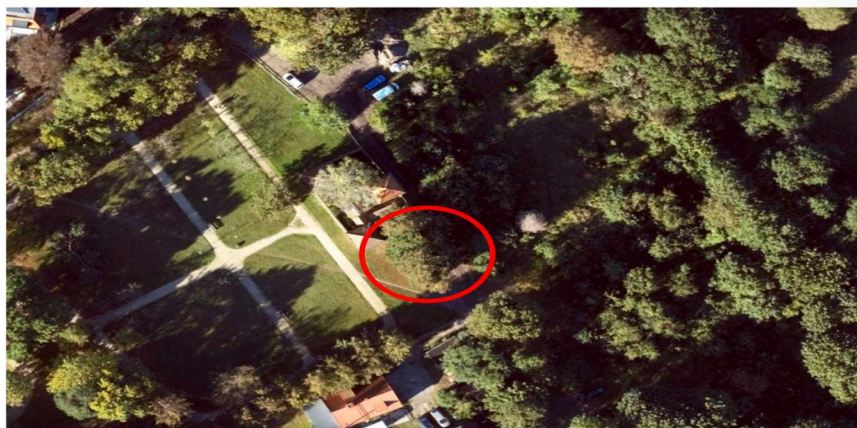
NEC TEMERE NEC TIMIDE

Jako pierwsza uchwała w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 415. Inwestycja jest zlokalizowana w pasie drogowym ul. Tysiąclecia.

Ulica Tysiąclecia (Park Przymorze)

Druk Nr 415

Lokalizacja:
działka 348/4
obręb 015
54° 25' 11.507" N
18° 35' 33.068" E

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Uzgadniamy realizację inwestycji celu publicznego polegającej na budowie przyłącza energetycznego. Tutaj widzimy zaznaczone drzewo.

Pomnik przyrody nr 34-2023: Lipa krymska (*Tilia x euchlora*)

Druk Nr 415

- ustanowiony na mocy uchwały Rady Miasta Gdańska nr LXIX/1773/23 z dnia 26 października 2023 r.,
- rośnie na terenie Parku Przymorze w Gdańsku,
- inwestycja polega na przejściu przyłączem energetycznym nn 0,4 kV dla zasilania budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Pomorskiej 68,
- Po konsultacji z GZDiZ - brak rozwiązania alternatywnego.

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Jest to drzewo z gatunku lipa krymska. Pomnik przyrody ustanowiony w 2023 roku, rośnie na terenie Parku Przymorze w Gdańsku. Inwestycja polega na przejściu przyłączem energetycznym dla zasilania budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Pomorskiej 68. Pytaliśmy Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, czy ewentualnie proponowane przez inwestora rozwiązania alternatywne mogłyby zostać uwzględnione. No tutaj niestety nie można zastosować żadnej innej drogi, ponieważ w okolicy też są drzewa, teren jest gęsto zadrzewiony, tak jak tutaj widać, tak, że jeżeli byłaby inna droga, to by uszkodziła korzenie wielu drzew.

Druk Nr 415

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Tutaj raczej takiego zagrożenia nie będzie, prosiłabym aby projektant przedstawił szczegóły realizacji tej inwestycji.

Pan Paweł Krawczyk, Energa – Pełnomocnik

Dzień dobry.

Kabel w pobliżu drzewa zostanie umieszczony na około 4 metrach poniżej. Z inwentaryzacji zieleni wynika, że na tej głębokości nie ma już systemu korzeniowego, który mógłby doprowadzić do zniszczenia pomnika przyrody. Samo zasilanie służy zasilaniu odbiorów pożarowych, oddymianiu klatek.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

A proszę powiedzieć kilka słów o tym jaką technologią ten kabel będzie instalowany, te 4 metry poniżej poziomu, bo to też ma znaczenie.

Pan Paweł Krawczyk, Energa – Pełnomocnik

Kabel będzie umieszczony metodą bez wykopową, w przecisku. Tak więc będzie komora poza strefą ochrony przed drzewem i za drzewem, metodą bez wykopową na głębokości około 4 metrów zostanie umieszczony kabel.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Rozumiem tutaj wypowiedź pani dyrektor, że w tym momencie, w ramach tej uchwały funkcjonujemy nie tylko w reżimie prawa dotyczącego strefy ochrony drzewa pomnikowego, ale również w świetle Gdańskiej Karty dla Drzew, która zabezpiecza również drzewa nie objęte różnymi formalnymi formami?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

To już nie tyle chodzi o Kartę dla Drzew, ale po prostu ustawa o ochronie przyrody, która jest aktem nadrzędnym mówiącym o tym, że przy jakiegokolwiek inwestycji musi się maksymalnie zachować istniejącą przyrodę. Tak, że tutaj nakłada się wiele tych aktów, które obowiązują w Gdańsku i nasza wrażliwość na drzewo, zwłaszcza na drzewo, które jest pomnikiem przyrody musi być szczególnie uwypuklona.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo proszę radny Majewski.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Mam pytanie odnośnie do nadzoru przyrodniczego podczas realizacji tej inwestycji. Czy przez cały okres jakby realizacji, szczególnie tego przecisku w okolicy drzewa taki nadzór będzie, jest przewidywany, czy też jakby nie planujecie państwo tego w tej konkretnej lokalizacji?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Nadzór przyrodniczy, a w tym przypadku nadzór dendrologiczny, czyli specjalisty znającego się na drzewach ma być zapewniony. Dendrologa zapewnia inwestor i taką informację mamy, że ten nadzór dendrologiczny będzie. Mało tego. Podjęłam taką decyzję jako dyrektor wydziału, że przy tego typu inwestycjach będziemy, jeżeli będzie pozytywna opinia rady miasta i ta inwestycja celu publicznego będzie mogła być realizowana, uchwała zostanie podjęta, to w piśmie informującym inwestora o tym fakcie będziemy prosili o przekazanie nam zwrotnej informacji o dacie rozpoczęcia inwestycji w takim celu, aby pracownik Wydziału Ekologii i Energetyki mógł stawić się na miejscu, jeżeli będzie też taka konieczność pracownik Zarządu Zieleni i dopiero po

stwierdzeniu, że faktycznie jest nadzór dendrologiczny, będzie mogła ruszyć ta inwestycja.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Dziękuję, to jeszcze prosba o nazwę inwestora.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Energa Operator.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania dotyczące tego punktu? Nie widzę w związku z tym przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 415.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Klimatu i Energetyki oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 6 głosami za -jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 415 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/76-48/2025 – opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.**

Punkt - 2.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 416.

Prezentuje: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.209.2025**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

W tym miejscu przechodzimy do druku 416, ulica Jesionowa, również Wrzeszcz, bardzo proszę pani dyrektor.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Uchwała w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego, który cel publiczny polega na budowie sieci elektroenergetycznej dla zasilania budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Gdańsku przy ul. Jesionowej w strefie ochrony drzewa, które jest pomnikiem przyrody, tutaj chodzi o buk zwyczajny, odmiany czerwonołistnej.

Ulica Jesionowa 6a

Druk Nr 416

Lokalizacja:
działka 36/1
obręb 041
54°22'48.2"N
18°35'50.1"E

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Tutaj kółkiem jest zaznaczone drzewo, a obok po lewej stronie widać już wykop fundamentów. Te fundamenty zostały wykopane już parę lat temu. Zmieniali się inwestorzy, ponieważ nie każdy chciał się podjąć całego tego procesu budowy budynku przy pomniku przyrody trochę przerastała inwestorów. Musieli spełnić dodatkowe wymogi i zmieniali się właściciele działek. Na kolejnym slajdzie widzimy też już zabezpieczenie fundamentów, w tym miejscu od razu muszę powiedzieć, że jest bardzo dobry nadzór przyrodniczy. Inwestor zlecił ekspertyzę i nadzór przyrodników już teraz na tym etapie. Tak, że nawet przyrodnicy zatrudnieni przez inwestora dawali już różne zalecenia, m.in. aby ten wykop fundamentowy, którego szalunki zostały jakiś czas temu zdjęte, żeby te szalunki z powrotem zostały założone, gdyż obawiali się przyrodnicy, że w okresie intensywnych opadów deszczu ziemia może rozmięknąć i może dochodzić do takiego odrywania się kawałków ziemi, a w rezultacie obawiali się odkrycia korzeni tego pomnika przyrody. Na szczęście do takiej sytuacji nie doszło, wycofali też pojazdy, którym gdzieś tam udało się wjechać w strefę ochrony drzewa, które parkowały. Tu została zwrócona taka uwaga i już do takich sytuacji nie dochodzi. Chyba nie dotarli do nas przedstawiciele inwestora.

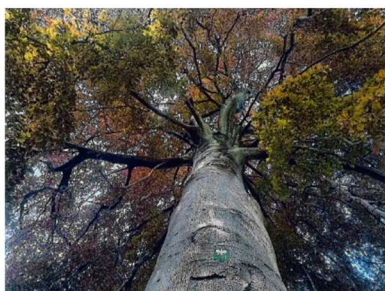
Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Właśnie chciałam się zapytać, ponieważ z jednej strony widzę, że tak naprawdę tutaj ponownie podmiotem uzgadniającym ten przebieg jest Energa Operator, natomiast tutaj zwyczajowo w proces projektowy jest również zaangażowany podmiot reprezentujący inwestora, któremu to przyłącze ma służyć. Ja tak przejrzawszy ten operat arborystyczny faktycznie, jeżeli chodzi o kompetencje osób, które go sporządziły

dość imponujące włącznie ze specjalistycznymi certyfikatami dotyczącymi utrzymania opieki nad drzewami tzw. weteranami.

Pomnik przyrody nr 576: Buk zwyczajny odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica*)

- ustanowiony na mocy Zarządzenia Wojewody Gdańskiego nr 8/88 w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim z dnia 17 lutego 1988 r.,
- rośnie na terenie działki nr 36/1, obręb 041, ul. Jesionowa 6b,
- inwestycja polega na budowie sieci elektroenergetycznej kablowej nn-0,4kV dla zasilania budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Jesionowej,

Druk Nr 416

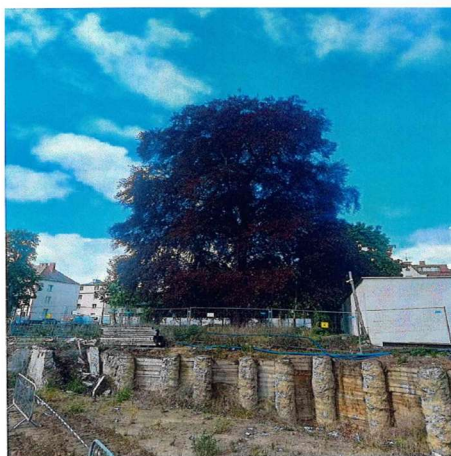
++
NEC
T
E
M
E
R
E
N
E
C
T
I
M
I
D
E
++

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Tutaj jest o tyle dobre rozwiązanie, że będzie zastosowana metoda przewiertu, a nie metoda przecisku. One różnią się tym, że przecisk może szarpać korzenie, a przewiert przechodzi przez grubsze korzenie robiąc tylko otworek w nich, więc nie przecina całości korzeni, tak, że tutaj udało się zastosować jakby korzystniejsze rozwiązanie dla korzeni drzew.

Druk Nr 416

++
NEC
T
E
M
E
R
E
N
E
C
T
I
M
I
D
E
++

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Chociaż tu jest mowa o tym, że mamy do czynienia z płytszym przeprowadzeniem. Wprawdzie tutaj nie czuję się kompetentna na ile system korzeniowy lipy jest płytszy, albo głębszy od systemu korzeniowego buka. Natomiast tutaj wyczytałam, że mówimy o 2,5 metra. Natomiast ufam, że jeżeli to było również uzgadniane z pionem pani

dyrektor Tusk i z dendrologiem miejskim, to z pewnością dołożono tutaj staranności, jeżeli chodzi o zachowanie tych parametrów faktycznie bezpiecznej odległości od systemu korzeniowego.

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Gdy czytaliśmy opracowanie dendrologiczne wykonane do tej inwestycji, to też byliśmy pod wrażeniem, ile szczegółów było wzięte pod uwagę.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania do tego punktu? Nie widzę w związku z tym przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 416.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Truskolas – Dyrektor Wydziału Klimatu i Energetyki, Komisja – 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 416 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/77-49/2025 – opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.**

Punkt - 3.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 417.

Prezentuje: Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.210.2025.**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

W tym miejscu przechodzimy do druku Nr 417, również ta sama procedura.

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Kolejna uchwała dotycząca uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie pomnika przyrody grupowego.

Ulica Chrzanowskiego 34

Druk Nr 417

Lokalizacja:
działka 392
obręb 031
54°23'00.2"N
18°35'02.4"E

++ NEC TEMERE NEC TIMIDE ++

Mamy tutaj grupę Platanów Klonolistnych i chodzi tutaj o inwestycję „Budowa oświetlenia ciągu pieszego w ul. Chrzanowskiego”, lewa strona w kierunku ul. Polanki.

Grupowy pomnik przyrody nr 30-2023: Platan klonolistne (*Platanus acerifolia*)

Druk Nr 417

- ustanowiony na mocy Uchwały nr LXII/1657/23 Rady Miasta Gdańska z dn. 13.06.2023 r.,
- rośnie na terenie działki nr 392, obręb 031, ul. Chrzanowskiego 34,
- inwestycja polega na budowie oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki).

++ NEC TEMERE NEC TIMIDE ++

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Tutaj też mamy widok na drzewa, te grubsze po prawej stronie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

I rozumiem, że tutaj przedstawiciela inwestora ...

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

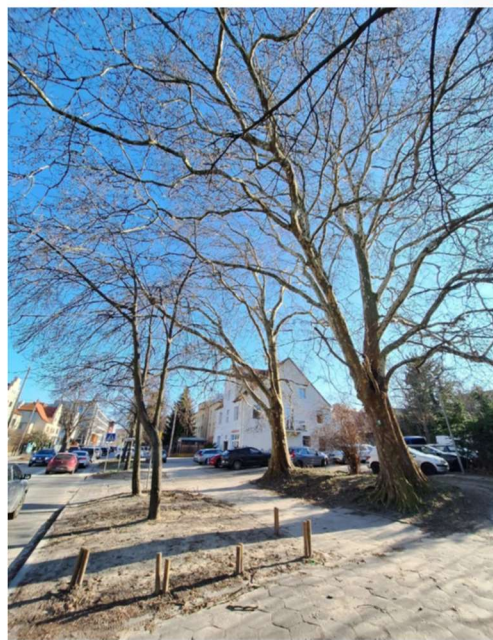
... też nie dojechał.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Tutaj szczerze mówiąc myślałam, że przedstawiciel Wydziału Projektów Inwestycyjnych wystąpi w roli inwestora, ale zakładam, że nie, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska jest tutaj kierowane.

Pani Anna Truskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Tutaj inwestor też zlecił opracowanie opinii dendrologicznej. Z tego opracowania też wynika jaka będzie stosowana metoda, też będzie przewiert.

Też bardzo dobrze rozpatrzono kwestie lokalizacji lamp oświetleniowych, z jednej zrezygnowano, bo za bardzo wchodziłyby w obręb tych drzew. Określono warunki realizacji przedsięwzięcia. My nie mamy już żadnych uwag, do tego Gdański Zarząd Dróg i Zieleni też uzgodnił. Prosimy o pozytywną opinię.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Rozumiem, że również we współpracy z miejskim dendrologiem pozytywna opinia, jest to inwestycja oczekiwana przez mieszkańców.

Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania, jakieś zastrzeżenia do tego druku? Nie widzę, w związku z tym mając na uwadze, że jakby niezależnie, czy jest to inwestycja miejska, czy jest to inwestycja podmiotu zewnętrznego, ta sama procedura dotycząca współpracy pracowników wydziału i weryfikacji, czy nadzór jest prowadzony w sposób prawidłowy będzie miała miejsce, a zatem przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody – Druk Nr 417.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektora Wydziału Klimatu i Energetyki oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 6 głosami za – jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 417 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/78-50/2025**

– opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.

Punkt - 4.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 418.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.211.2025**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

I w tym momencie również pozostajemy przy kompetencjach Wydziału Ekologii i Energetyki, natomiast przechodzimy do punktów dotyczących ustanowienia pomników przyrody. Jako pierwszy druk Nr 418.

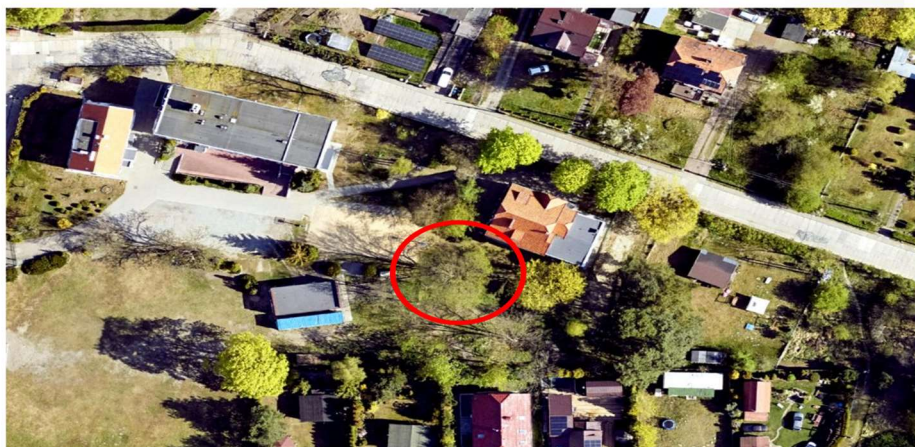
Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Projekt uchwały dotyczący ustanowienia pomnika przyrody i mówimy tutaj o drzewie z gatunku jesion wyniosły, który rośnie na Wyspie Sobieszewskiej w okolicy szkoły podstawowej Nr 28, przy ul. Tęczowej.

Ulica Tęczowa 26 (zieleniec przy budynku SP nr 28)

Druk Nr 418

Lokalizacja:
Działka 83/1
Obręb Sobieszewo
54°20'49.4"N
18°49'14.5"E

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Drzewo zostało zgłoszone przez mieszkańców Wyspy Sobieszewskiej w ramach akcji zgłoś drzewo na pomnik przyrody.

Zachowane jest w dobrym stanie zdrowotno-technicznym, ma wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe, edukacyjne. Imponujące też wymiary. Obwód pnia na wysokości 130 centymetrów wynosi 264 centymetry. Wysokość prawie 15 metrów, rozpiętość korony do 11 metrów.

Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)

- rośnie przy nieutwardzonym parkingu Szkoły Podstawowej nr 28 przy ul. Tęczowej 26,
- zachowane w dobrym stanie zdrowotno-technicznym,
- wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i edukacyjne,
- obwód pnia na wysokości 130cm – 264cm, wysokość – 14,5m, rozpiętość korony – 11m,
- zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody przez Mieszkańców.

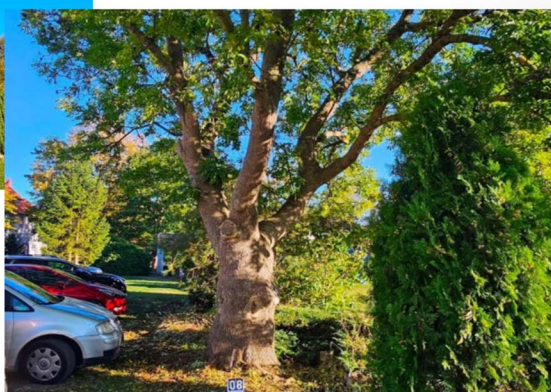
Druk Nr 418

++
NEC TEMERE NEC TIMIDE
++

Druk Nr 418

++
NEC TEMERE NEC TIMIDE
++

Na tym slajdzie widzicie Państwo drzewo i pod tym drzewem parkują auta, czyli jak będzie w strefie ochrony drzewa parkują auta. Natomiast tam jest parking już od kilku lat, te samochody parkują na terenie utwardzonym płytami Jumbo, tak, że nie trzeba będzie tam na tą chwilę wykonywać żadnych dodatkowych jakichś czynności. Po prawej stronie jakby drzewa w głąb będzie boisko sportowe. Dziękuję i proszę o pozytywną opinię.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Dziękuję. Ja faktycznie, zresztą razem z panią dyrektorką miałam przyjemność spotkać się z przedstawicielem społeczności Wyspy Sobieszewskiej. Tutaj takie grono miłośników tego dziedzictwa przyrodniczego jest naprawdę bardzo dobrze zorganizowane. Myślę, że z dużym zadowoleniem przyjmą to, że będzie kolejne drzewo objęte formą ochrony przyrody. To tylko tytułem komentarza z mojej strony. Czy Państwo radni mają jakieś pytania do tego druku? Nie widzę, w związku z tym przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 418.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektora Wydziału Klimatu i Energetyki oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 418 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/79-51/2025 – opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.**

Punkt - 5.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 419.

Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektora Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.212.2025**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska I tutaj na koniec tego wątku Druk Nr 419, również w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektora Wydziału Ekologii i Energetyki

Tu kandydatem na pomnik przyrody jest drzewo z gatunku kasztanowiec zwyczajny, który rośnie w Gdańsku przy ul. Za Murami, to pewnie Państwu bardzo dobrze znane drzewo. Piękny kasztanowiec, w historycznej części Gdańska.

Ulica Za Murami 20 (zieleniec parkowy)

Druk Nr 419

Lokalizacja:
Działka 508/6
Obręb 089
54°20'50.6"N
18°39'02.8"E

++ NEC TEMERE NEC TIMIDE ++

Zachowany w bardzo dobrym stanie zdrowotno-technicznym. Wysokie walory krajobrazowe i historyczne. Imponujące rozmiary. Odwód 345 centymetrów, 15 metrów wysokość i rozpiętość korony 10 metrów.

Kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*)

- rośnie jako soliter na terenie zielni w historycznej części Gdańska,
- zachowane w bardzo dobrym stanie zdrowotno-technicznym,
- wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne,
- obwód pnia na wysokości 130cm – 345cm, wysokość – 15m, rozpiętość korony – 10m,
- zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody przez Mieszkańca.

++
N E C T E M E R E N E C T I M I D E
++

++
N E C T E M E R E N E C T I M I D E
++

Drzewo zgłoszone w ramach akcji przez mieszkańca Gdańska. Jeszcze kilka zdjęć tego kasztanowca. Dziękuję i proszę o pozytywną opinię.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. tak niezależnie od opinii, która pewnie będzie pozytywna, zwróciło moją uwagę nie tylko w Gdańsku mamy problem ze szrotówkiem. Widać, że to drzewo również jest dotknięte. Też wiem z ust dendrologów, że na szczęście te drzewa, które przetrwały coraz lepiej radzą sobie z tym intruzem. Natomiast, rozumiem też objęcie tego drzewa specjalnym statusem, my w tym momencie jako radni nie tylko nadajemy status, ale też otwieramy furtkę do dodatkowego finansowania prac ochronnych, prac zabezpieczających. Wiem, że nigdy nie jest dużo. Będziemy też prawdopodobnie

postulować jako Komisja o zabezpieczenie środków w budżecie w przyszłym roku. czy Państwo macie może jakąś nową strategię na tego szrotówka, czy na razie przede wszystkim obserwacja? Wiem, że kiedyś były takie szkoły walki ze szrotówkiem, że oklejano drzewa, potem się zorientowano, że to w gruncie rzeczy jest bardziej szkodliwe dla ekosystemu niż wspierające. Może tutaj pani dyrektor Tusk, może miałyby coś do uzupełnienia, to też zapraszam.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Nie jestem ekspertem od szrotówka, więc nie jestem w stanie Państwu odpowiedzieć, może pani dyrektor Basia Tusk.

Pani Barbara Tusk – Zastępca Dyrektora ds. Przestrzeni Publicznej w GZDiZ

Też nie jestem ekspertem od szrotówka, ale myślę, że mogę coś dopowiedzieć. Rzeczywiście od kilku lat nie stosuje się już tych lepów, znaczy niektóre samorządy jeszcze stosują, ale wiemy, że tj. raczej więcej szkody niż pożytku. Bardzo dużo pożytecznej drobnej fauny się tam po prostu przylepia do tych lepów, a nie jest to szczególnie naprawdę skuteczne jeśli chodzi o tego szrotówka. To, co jest obecnie rekomendowanym rozwiązaniem, które też stosujemy jest usuwanie liści, gdzie po opadnięciu liści może ten szrotówek z powrotem po pniu się wspiąć i to rzeczywiście realizujemy. Z lepów zrezygnowaliśmy, chociaż widzimy, że czasem oddolnie mieszkańcy gdzieś jakimiś akcjami próbują te drzewa oblepiać, tak, że też myślę pójdziemy trochę w taką akcję bardziej informacyjną, że to niekoniecznie tędy droga, to wcale drzewu nie pomaga. Rzeczywiście, to co jest najskuteczniejszym rozwiązaniem tj. usuwanie tych liści i palenie ich, żeby ten szrotówek po prostu nie wspiął się z powrotem na drzewo, ale też obserwujemy, że rzeczywiście coraz lepiej drzewa sobie z tym radzą. Widać to po kasztanowcach, bo to, że brązowieją te liście to m.in. jest efekt szrotówka, chociaż też tego, że mamy obniżające się lustro wód podziemnych, to mamy mimo tego ile pada, to mamy jednak długotrwałą suszę i wszystkie drzewa generalnie mają ciężiej, akurat kasztanowce to mocno pokazują, ale to nie znaczy, że one są w jakimś złym stanie. Tu po prostu skrócił im się okres, gdzie wyglądają ładnie zielono, ale one z tym szrotówkiem radzą sobie coraz lepiej i to co było wieszczzone jeszcze 10, 20 lat temu, że kasztanowce w Europie wyginą widzimy, że nic takiego się nie dzieje. One mają troszkę inny okres teraz tego, kiedy są zielone, ale radzą sobie z tym.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Bardzo dziękuję za to, optymistycznie w gruncie rzeczy uzupełnienie do mojego pytania. Czy są jakieś pytania Państwa Radnych do tego druku? Nie widzę, w związku z tym przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 419.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Truskolas – Dyrektora Wydziału Klimatu i Energetyki oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 419 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/80-52/2025 – opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.**

Punkt 5.1.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Gdański Zarząd Zieleni” i nadania jej Statutu – Druk Nr 421.

Przedstawia: Pani Barbara Tusk - Z-ca Dyrektora ds. Przestrzeni Publicznej w GZDZ

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2025 r. – sprawa **BRMG.0006.214.2025**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

W tym miejscu pozostajemy przy pani dyrektor Tusk, a chodzi o rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Gdański Zarząd Zieleni” i nadania jej Statutu – Druk Nr 421. Bardzo proszę o wprowadzenie.

Pani Barbara Tusk – Zastępca Dyrektora ds. Przestrzeni Publicznej w GZDiZ

Zreferowała przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w druku Nr 421 zgodnie z uzasadnieniem do projektu uchwały i poprosiła o pozytywne zaopiniowanie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania do pani dyrektor? Nie widzę, przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Gdański Zarząd Zieleni” i nadania jej Statutu – Druk Nr 421.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Barbarę Tusk – Zastępcę Dyrektora ds. Przestrzeni Publicznej w Gdańskim Zarządzie Dróg i Zieleni oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 421 - bez poprawek. **Opinia Nr 15-7/81-53/2025 – opinia została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 sierpnia 2025 roku.**

Punkt 6.

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Zaproszeni: Pani Anna Trzuskolas - Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki
Pani Małgorzata Polan – Dyrektor Wydziału Projektów Inwestycyjnych
Pani Michalina Bielawska – Dyrektor Fundacji ARMAG
Pani Karolina Pacholska – Dyrektor, Gdańskie Nieruchomości SZB
Pan Leszek Walczak – Komendant Straży Miejskiej

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

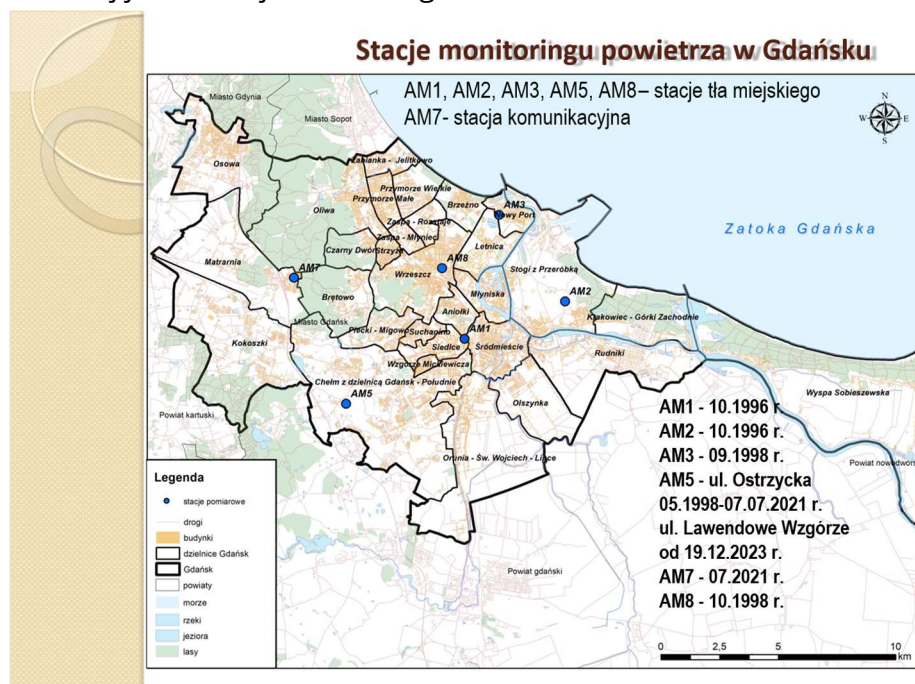
I w tym miejscu przechodzimy do punktu dotyczącego działań na rzecz jakości powietrza. Myślę, ponieważ jakby zaprosiłam Państwa przekrojowo. Z jednej strony nie jest tajemnicą, że dzisiaj zaplanowaliśmy kontynuację dyskusji z czerwca br. I tych działań związanych z tym w jaki sposób zasób komunalny wpływa na jakość powietrza w naszym mieście i co możemy zrobić, co powinniśmy zrobić. Natomiast również pozwoliłam sobie zaprosić panią dr Halinę Bielawską, dyrektor fundacji ARMAG, z którą mam przyjemność współpracować w ramach mojej funkcji, nazwijmy to nadzorczej przy fundacji. Bardzo cenię wiedzę pani dyrektor i chciałabym, żeby trochę nas wprowadziła w temat, bo na pewno robi to bardziej profesjonalnie niż ja moimi słowami. Tak naprawdę szerszego kontekstu czystości powietrza w Gdańsku.

Pani Halina Bielawska, dyrektor fundacji ARMAG

Witam serdecznie.

Chciałabym Państwu przedstawić po krótku, jak wyglądają pomiary jakości powietrza w Gdańsku prowadzone przez fundację ARMAG od wielu lat.

Ta mapka prezentuje prowadzone wszystkie pomiary jakości powietrza. W chwili obecnej jest 6 stacji monitoringu.

Powietrze podlega ciągłemu monitorowaniu.

Monitoring dostarcza niezbędnej informacji na temat stanu jakości powietrza, pozwala identyfikować rodzaje zanieczyszczeń, a także miejsce i przyczyny ich powstawania, ocenić trendy zmian jakości powietrza.

FUNDACJA
ARMAGTM
AGENCJA REGIONALNEGO MONITORINGU ATMOSFERY
GDAŃSK - GOSYŃSKA - SOPOC

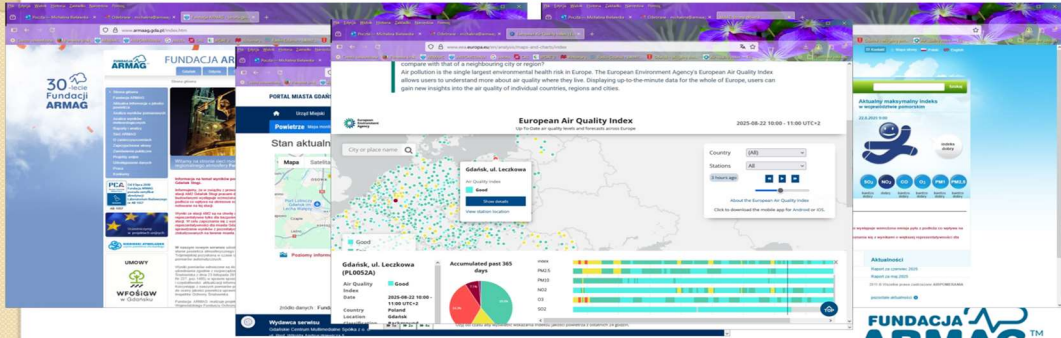
To jest naprawdę duże jak na taką wielkość miasta i tak naprawdę 5 tych stacji, to są stacje wieloletnie, czyli one działają, 3 z nich działają od 1996 roku, 2 stacje od 1998 roku, jedna jest nowa stacja z połowy 2021 roku. Pięć stacji to stacje tła miejskiego. Czyli Szanowni Państwo, to są takie stacje, które pokazują średnie, takie warunki w mieście, czyli to, gdzie my najczęściej przebywamy, mieszkamy. Natomiast od paru lat jest duży nacisk, aby również badać jakość powietrza blisko arterii komunikacyjnych, dlatego w ramach projektu unijnego, projektu MAT stacja AN 7 w Gdańsku Matarni powstała w 2021 roku, która bada oddziaływanie, właśnie tego ruchu komunikacyjnego, dlatego, że wielu z nas Szanowni Państwo mieszka w pobliżu arterii komunikacyjnych. Wszystkie te stacje działają od wielu lat. Jeszcze tutaj dla przykładu stacja Nr AN 5, która działała od wielu lat przy ul. Ostrzyckiej w Gdańsku Szadółkach, natomiast ze względu na inwestycję drogową została przeniesiona o niecały kilometr dalej i od grudnia 2023 roku działa przy Lawendowym Wzgórzu.

Dlaczego te pomiary są tak istotne? Monitoring przede wszystkim pozwala nam badać jakość powietrza w trybie ciągłym, czyli przez 24 godziny na dobę monitorujemy, dzięki temu możemy informować mieszkańców o jakości powietrza. To jedna rzecz, taka najbardziej istotna, ale również pozwala nam oceniać trendy jakości powietrza w dłuższej perspektywie czasu i również zidentyfikować miejsca problematyczne, co jest przydatne m.in. dla Straży Miejskiej, dla władz miasta.

Jeżeli chodzi o to, na podstawie tych pomiarów bardzo istotne jest generowanie informacji o jakości powietrza i od wielu lat fundacja ARMAG na swoich stronach internetowych publikuje informacje o jakości powietrza, tj. www.armag.gda.pl. Na stronie www.armag.gda.pl są pomiary wyłącznie ze stacji fundacji ARMAG, czyli na terenie aglomeracji trójmiejskiej, natomiast na stronie airpomerania.pl ponad 10 lat temu stworzyliśmy projekt, gdzie jest jedna platforma wszystkich pomiarów jakości powietrza w województwie pomorskim, więc to była taka idea, że blisko 15 lat temu taka wspólna platforma powstała.

Informacja o jakości powietrza

- Informacja o jakości powietrza w województwie pomorskim dostępna jest na stronach: www.armag.gda.pl i <http://airpomerania.pl>, na stronie miasta <https://www.gdansk.pl/> oraz w Polsce portal ogólnopolski GIOŚ <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>, oraz w Europie <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/maps-and-charts/index>.

FUNDACJA ARMAG
AGENCJA REGIONALNEGO MONITORINGU ATMOSFERY
GDANSK - GOSNIN - Sopot

Również na stronie miasta Gdańsk na portalu www.gdansk.pl te nasze dane są dostępne, no i oczywiście, ponieważ stacje fundacji ARAMG są w państwowym monitoringu środowiska, większość z nich, to również one są prezentowane na ogólnopolskim portalu jakości powietrza Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, gdzie można te dane śledzić. Również jest aplikacja, gdzie Szanowni Państwo można sobie na telefon zainstalować taką aplikację i będzie nam pokazywała ona dane z najbliższej stacji. To jest bardzo istotne, żeby tą jakość powietrza na bieżąco sprawdzać.

I jeszcze oczywiście jest strona ogólnoeuropejska, czyli Polska jest członkiem UE, więc również te dane idą najpierw do Głównego Inspektoratu Środowiska a potem idą oczywiście do Komisji Europejskiej i Europejska Agencja Środowiska jest tym podmiotem odpowiedzialnym, który prezentuje dane z całej Europy.

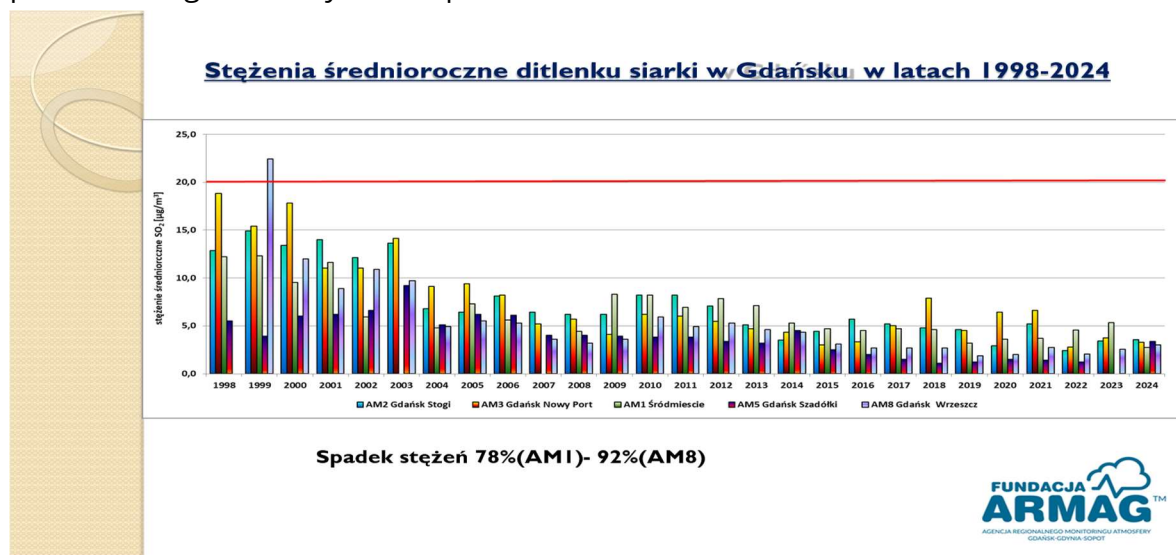
Bardzo ważną kwestią fundacji jest również prowadzenie, podnoszenie świadomości w zakresie ochrony powietrza, dlatego od wielu lat prowadzimy edukację na wszystkich poziomach, czyli są to zajęcia edukacyjne w przedszkolach, szkołach podstawowych, średnich, ale również dla studentów. Zarówno są to wykłady, ale również wizyty na stacjach monitoringu fundacji ARAMG.

Już zwyczajowo studenci przychodzą i odwiedzają stacje AM 8 w Gdańsku Wrzeszczu, przy ul. Leczkowa. Uczestnictwo również w akcjach plenerowych, kampaniach informacyjnych oraz spotkaniach z mieszkańcami, tak, że gdzie możemy to tylko jesteśmy i staramy się uczyć mieszkańców

Teraz chciałam przejść już do takiej części ściślej związanej z prezentacją danych. Część naszych stacji już działa tak naprawdę od 1996 roku, ale pełne serie pomiarowe od 1998 roku, stąd prezentuję na tych właśnie wykresach od 1998 roku.

Ten wykres pokazuje stężenia średnioroczne dwutlenku siarki, czyli jednego z podstawowego zanieczyszczeń powietrza w latach 1998-2024.

Co tu można zauważyć? Spektakularny spadek. Tak naprawdę od 1998 roku przez te 27 lat stężenia średnioroczne nam bardzo spadły, co jest bardzo pozytywną kwestią. Jeżeli popatrzymy sobie tak procentowo, to najbardziej widać to właśnie w Gdańsku Wrzeszczu. Czyli najbardziej jest to widoczne właśnie na stacji wrzeszczańskiej, no i tj. nawet rzędu 92% te stężenia średnioroczne. Oczywiście jak popatrzymy sobie na normę średnioroczną 20 µg, to i tak one były poniżej normy, z wyjątkiem jednego roku pomiarowego w 1999 roku, ale również na innych stacjach ten spadek jest widoczny.

Z czego to wynika? Przede wszystkim tj. kwestia jakości węgla, że on już nie jest w tej formie zasiarczonej i tutaj jest zmiana samej jakości paliwa, głównie właśnie w paleniskach domowych, no ale również ten przemysł też poprawił tutaj ten udział w tej kwestii. I zresztą to widać, właśnie te stacje położone na dolnym tarasie, czyli stacja we Wrzeszczu, stacja w Nowym Porcie, czy w Stogach, one miały właśnie wyższe te stężenia dwutlenku siarki.

Jeżeli chodzi o stężenia, takie chwilowe, bo poziomy dopuszczalne, zanieczyszczenia

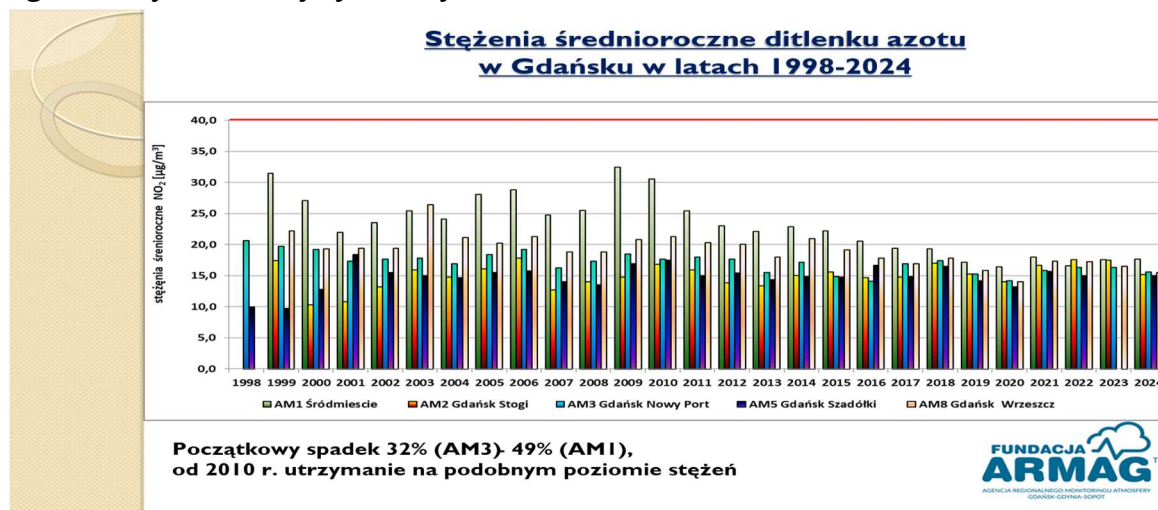
mogą oddziaływać krótko i długoterminowo. Jeżeli mamy normy średnioroczne, ale również krótkoterminowe to znaczy, że dane zanieczyszczenie oddziałuje na nas w dwojaki sposób, czyli długo i krótkoterminowo. W przypadku dwutlenku siarki średnioroczna jest dla roślin, natomiast te krótkoterminowe są istotne ze względu na nasze zdrowie. Jeżeli się przyjrzymy, to przez większość okresu nie było tych przekroczeń, natomiast zauważamy, że w roku 2020 i 2021 wystąpiły te przekroczenia.

Prawo dopuszcza 24 godziny tych przekroczeń poziomów dopuszczalnych jednogodzinnych. Z czego to wynika? To jest stacja właśnie w Nowym Porcie i w Gdańsku Stogach, to są stacje, które monitorują właśnie te średnie warunki miejskie, ale również te stacje są po to, żeby monitorować oddziaływanie przemysłu, czyli wszystkie te zakłady przemysłowe, które są w różnych częściach Gdańska, te stacje mają właśnie monitorować.

I tutaj wpłynęła na te przekroczenia awaria w zakładzie Fosfory, więc stacja monitoringu jest potrzebna, że wyłapała właśnie i w ten sposób cały program naprawczy również w tym zakładzie został przeprowadzony. Był cały program ochrony, właśnie w zakresie SO₂, co było zaskakujące, że, no niecałe 4 lata temu w Gdańsku musiał, ale generalnie tak zawsze jest, jeżeli jest przemysł również potencjalnie mogą takie przekroczenia wystąpić. Natomiast w pozostałych latach to były jakieś epizodyczne przekroczenia po jednym, dwa przekroczenia, natomiast te dwa lata ze względu na tą awarię były przekroczenia.

Jeżeli chodzi o 24 godziną, możemy mieć 3 doby takich przekroczeń, no i tutaj ponownie znowu ta awaria w zakładzie Fosfory spowodowała, żeby były te przekroczenia i był wprowadzony ten program naprawczy, natomiast na pozostałych stacjach, czyli tylko właśnie w Nowym Porcie i Gdańsku Stogach nie odnotowaliśmy przekroczeń w tym całym okresie pomiarowym.

Teraz już przejdę płynnie do ditlenku azotu, czyli przede wszystkim źródłem tej substancji, takim numer jeden jest ruch samochodowy tak naprawdę we wszystkich aglomeracjach i mniejszych miejscowościach.

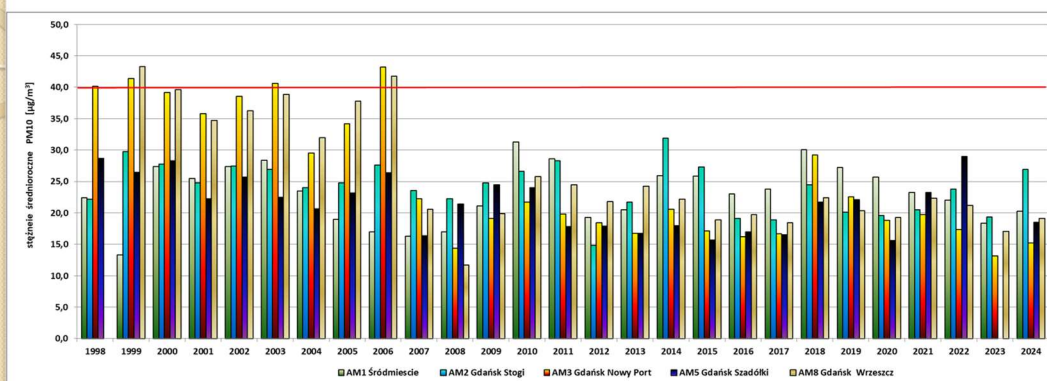

Jeżeli popatrzymy na ten dłuższy horyzont czasowy, norma jest $40\mu\text{g}$ na m^3 , to najwyższe stężenia były oczywiście w tym początkowym okresie, czyli w końcówce lat dziewięćdziesiątych, no i można powiedzieć, że do 2010 roku stężenia tej substancji nam spadały, ale potem tak naprawdę poziom tej substancji utrzymuje się na podobnym poziomie, czyli źródła emisji na terenie aglomeracji trójmiejskiej, jest ich sporo właśnie arterii, stąd te stężenia się utrzymują, przy czym widzimy, że jest to poniżej normy, 50% mniej poziomu dopuszczalnego.

Jeżeli chodzi o to, jaki to był spadek? Jeśli porównamy do tego początkowego okresu tj. rzędu od 30% do 49%, no i właśnie największy spadek jest akurat na stacji w Gdańsku Śródmieściu, przy ul. Powstańców Warszawskich, ona w sumie jest tak na granicy dzielnic Śródmieścia i Siedlec. Tutaj najbardziej te stężenia spadły, więc jeżeli chcemy obniżyć, to tu musimy pracować nad tym ruchem samochodowym i ograniczeniem właśnie, bądź większą płynnością ruchu.

Jeżeli chodzi o kolejną bardzo istotną substancję, z którą tak naprawdę Polska ma największy problem od wielu lat tj. pył zawieszony PM_{10} . I tj. również ten sam okres, troszeczkę właśnie przebieg tych stężeń przypomina właśnie, tak jak na poprzednim slajdzie ditlenek azotu.

Stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{10} w Gdańsku w latach 1998-2024

**Początkowy spadek 46%(AM5)-73%(AM8),
od 2010 r. utrzymanie na podobnym poziomie stężeń
bądź niewielkie spadki/wzrost z roku na rok**

Czyli początkowy spadek w pierwszym dziesięcioleciu, czyli od 1998 roku mniej więcej do 2008 roku, a potem mamy stagnację i niewielkie spadki bądź wzrosty w zależności od roku pomiarowego, jakie mamy warunki pogodowe, bo tutaj głównym źródłem nadal w Gdańsku są kotły i paleniska domowe. Oczywiście to się poprawia, bo jest wdrażana uchwała antysmogowa. Natomiast tj. nadal źródło, które powoduje najwięcej przekroczeń. Natomiast na drugim miejscu jest oczywiście ruch samochodowy.

Pan Mariusz Sadłowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Ekologii i Energetyki

... jeżeli mogę, warto zwrócić uwagę, że na końcu ostatnich tych lat 2023-2024 mamy wzrastający poziom na Stogach tego PM10, to też częściowo wynika z pylenia z tamtej okolicy portu i związana z przeładunkiem, który się tam znajdował do tej pory. Myślę, że to też trochę zaburza patrzenie na całość, no bo ogólnie wszystkie inne stacje pokazują dalszy spadek, a ta niebieska akurat na odbija w górę.

Pani Halina Bielawska, Dyrektor fundacji ARMAG

Bardzo słuszna uwaga. Tak, będę jeszcze o tym mówić przy liczbie przekroczeń. Tak, my zawsze się staramy niezależnie od tego obserwować co się dzieje wokół stacji monitoringu, bo część obszarów Gdańska dynamicznie się rozwija i akurat właśnie w przypadku tej wspomnianej stacji w Gdańsku Stogach ona już od parku lat nam tutaj dynamicznie się rozwija i tutaj widać ten wzrost właśnie stężeń ze względu na właśnie budowę i transport materiałów sypkich na okoliczne budowy, stąd to widać.

Natomiast na pozostałych stacjach na szczęście utrzymuje się na podobnym poziomie. I tutaj warto zwrócić uwagę, no jest ta różnica, gdy spojrzymy sobie na końcówkę lat dziewięćdziesiątych, to nawet w pojedynczych latach były przekroczenia poziomów średniorocznych, natomiast już teraz utrzymujemy te poziomy i miejmy nadzieję, że w dalszych działaniach, czyli im bardziej będzie wdrażana uchwała antysmogowa, tym również nam się ta sytuacja poprawi.

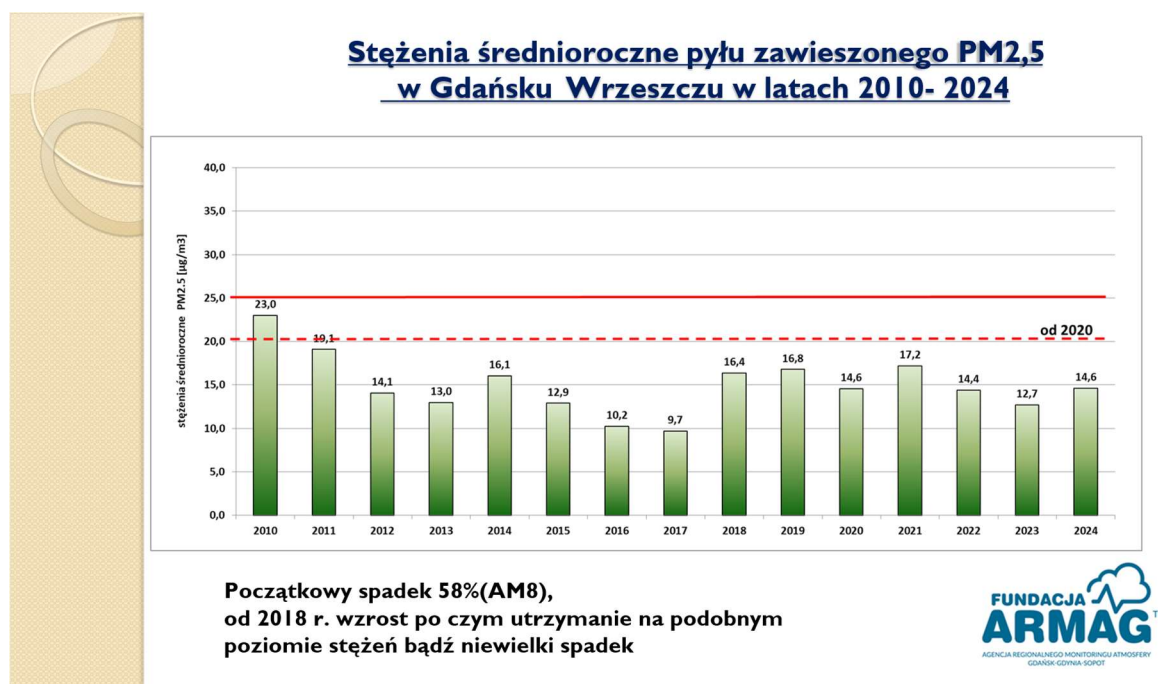
Kolejny, drugi istotny parametr. Jedno, to tak jak mówiłam stężenia jednoroczne, czyli pył oddziałuje na nas długoterminowo, ale również krótkoterminowo, stąd jest ta norma 24 godzinna i prawo nam dopuszcza, że możemy mieć 35 dni w roku z przekroczeniem tego poziomu średniodobowego $50 \mu\text{g na m}^3$. Proszę spojrzeć, jaka jest spektakularna zmiana w końcówce, to są dane od początku roku 2000.

Mieliśmy po kilkadziesiąt, a nawet powyżej stu przekroczeń, czyli ponad kwartał przekroczeń z poziomem dopuszczalnym, tj. naprawdę można powiedzieć, że cały okres zimowy był z przekroczeniem. Jak to się zmieniło właśnie w tym po 10,15 latach tych przekroczeń jest zdecydowanie mniej. Obecnie, w ostatnich kilku latach tj. od kilku, kilkunastu maksymalnie do 20 i wyjątkiem znowu jest właśnie wspomniana Gdańska Stacja AN2, która za ostatni rok 2024 ma 32 przekroczenia ze względu na oddziaływanie, ale że tak powiem nawet na naszej stronie, ale wszędzie informujemy z czego to wynika, z tego lokalnego oddziaływania, no i póki co jeszcze na tym obszarze będą podwyższone te poziomy.

Natomiast co najważniejsze, to krótkoterminowo oddziaływanie pyłu jest zdecydowanie mniejsze niż było i jest zdecydowanie mniej tych przekroczeń. Mało tego, są również niższe te poziomy, więc tj. bardzo istotne. I dodatkowo. Pył jest taką substancją nie tylko poziomy stężeń są istotne, ale również taką substancją, która ma tendencję właśnie do absorbowania innych substancji, i m.in. czy metali ciężkich, czy

benzoalfapirenu. Stąd w dłuższej perspektywie czasu też oddziaływanie tego pyłu w bardziej długoterminowo może na nas wpływać bardzo negatywnie w takim sensie, że i na układ oddechowy i krążenie, ale również jest, jeżeli on zawiera te szkodliwe substancje może powodować raka, jeżeli jest ktoś długotrwale narażony na bardzo wysokie stężenia. Natomiast jak widzimy tu jest pozytywny trend. Takim najbardziej optymistycznym rokiem pozytywnym z ponad dwudziestoletniego okresu jest ten 2,23, gdzie było po kilka przekroczeń. Były bardzo korzystne warunki pogodowe i tych przekroczeń odnotowaliśmy najmniej na wszystkich stacjach pomiarowych w Gdańsku.

Kolejna, bardzo ważna substancja tj. pył zawieszony PM_{2,5}, czyli jeszcze drobniejsza frakcja. Cóż to oznacza?

Dlaczego w ogóle najpierw pył PM₁₀? Pył PM₁₀ dlatego jest mierzony, że ta wielkość wnikanie właśnie pyłu o wielkości cząstek PM₁₀ już powoduje negatywne oddziaływanie zdrowotne, dlatego mierzymy dokładnie ten pył PM₁₀, bo już nasz nos i drogi oddechowe, on powoduje wnikanie do naszego układu oddechowego. Natomiast pył PM_{2,5}, czyli ten pył drobniejszy jest jeszcze bardziej groźny, dlatego, że on może wnikać do pęcherzyków płucnych, a stamtąd trafiać do naszego krwioobiegu, dlatego nacisk duży na pomiar. Natomiast pomiar tej substancji jest całkiem młody, bo on jest od 2010 roku, czyli fundacja mierzy tą substancję odkąd był obowiązek ustawowy na wszystkich stacjach pomiarowych mamy już tą frakcję mierzoną.

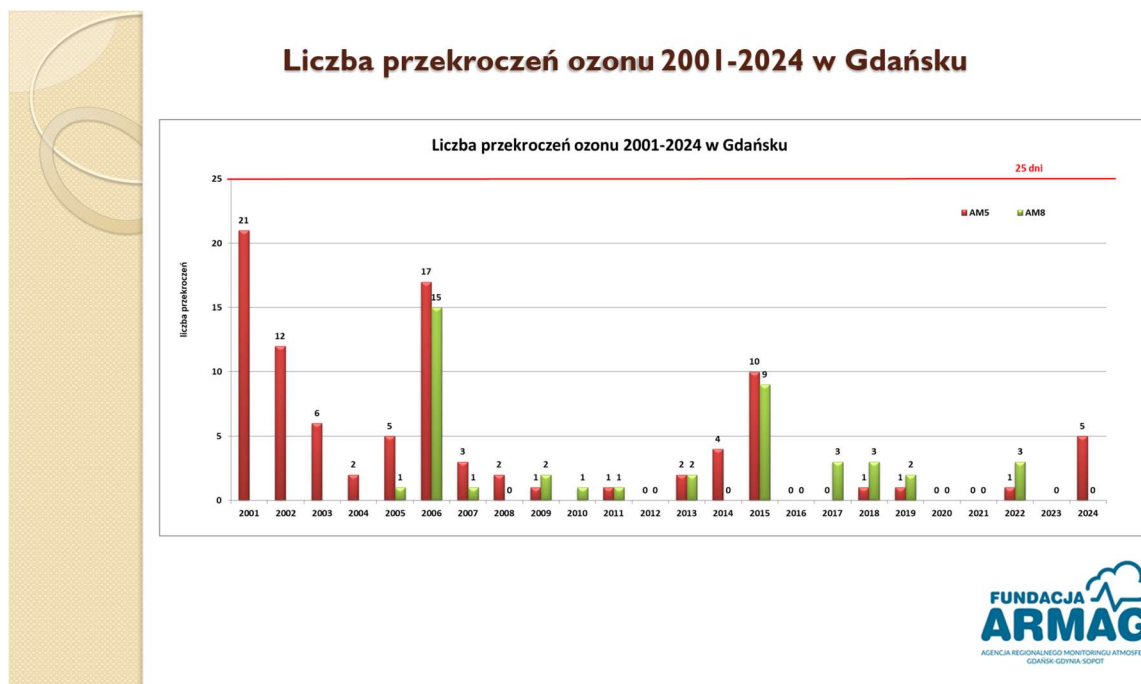
Tu jest pokazane (slajd powyżej) jak to wygląda od początku pomiarów na stacji Wrzeszcz, dlatego, że mamy tu najdłuższy zakres pomiarowy. W pierwszych tak naprawdę 10 latach zauważamy spadek. Jest poniżej poziomu dopuszczalnego, bo on był 25 µg do 2020 roku. Natomiast proszę zwrócić uwagę, że od 2018 roku nastąpił wzrost. Czyli poziomy utrzymują się na podobnym poziomie, bądź niewielki spadek

odnotowujemy, no i został obniżony, czy jest bardziej restrykcyjny poziom od 2020 roku. Proszę zwrócić uwagę, że my tak naprawdę tak daleko to nie jesteśmy od tego poziomu dopuszczalnego, więc tutaj trzeba tak naprawdę uważać na przekroczenia.

Oczywiście głównym źródłem znowu są właśnie kotły i piece. Natomiast oczywiście tutaj wdrażanie uchwały antysmogowej powinno pomóc, ale oczywiście drugim bardzo istotnym czynnikiem jest ruch samochodowy, który również pył PM_{2,5} w znaczny sposób generuje właśnie w aglomeracjach i miastach.

Natomiast na co jeszcze chciałam zwrócić uwagę. W chwili obecnej jest wdrażana nowa dyrektywa w Unii Europejskiej, czyli od 2030 roku wejdą poziomy dopuszczalne obniżone o połowę, więc o ile teraz w Trójmieście dotrzymujemy tak naprawdę wszystkie poziomy stężeń, zarówno dla zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, tak po obniżeniu tych poziomów od 2030 roku jest wysokie ryzyko, że z dużym prawdopodobieństwem będą z powrotem przekroczenia dopuszczalne pyłu PM₁₀ i pyłu PM_{2,5}, natomiast tj. jakby nieuniknione i na pewno zostanie wdrożone.

I już ostatnia substancja, też istotna, natomiast może bardziej w naszym klimacie nie jest ona aż tak trudna, tj. przekroczenie ozonu.

I tutaj w tym okresie dwudziestokilkuletnim nie zostało przekroczone te 25 dni z przekroczeniem poziomu docelowego. Natomiast poziom tej substancji zależy w dużej mierze od warunków pogodowych. Czyli, jeżeli mamy gorące i suche lato, to mamy wyższe stężenia poziomu i oczywiście jeżeli mamy substancje, które sprzyjają powstawaniu ozonu. Jeżeli są chłodniejsze lata tak jak w tym roku, to tak naprawdę w zasadzie nie odnotowujemy przekroczenia poziomu tej substancji, no ale też oczywiście musimy monitorować, bo też w wielu latach mamy dość wysokie temperatury i wtedy

te przekroczenia występują. To tak pokrótce chciałam państwu przedstawić jak wyglądają pomiary na terenie aglomeracji i oczywiście z przyjemnością odpowiem na wszelkie Państwa pytania i wątpliwości.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Jak Państwo widzą te zanieczyszczenia nie są takie oczywiste, tzn. z jednej strony tak jak powiedziała pani doktor, Iwia część, to są zanieczyszczenia związane z energetyką ciepłą, tak to powiedzmy. Natomiast tak naprawdę kwestie komunikacyjne też są wyzwaniem, które musimy silnie włączyć w zakres naszej troski. Proszę powiedzieć, oczywiście nie jest to nic usprawiedliwiającego, czy coś co powinno nas demobilizować, ale czy pani ma może rozpoznanie jak sytuacja wygląda w innych miastach podobnej skali. Czy, jeżeli chodzi o to ryzyko przekroczeń, po zmianie norm w 2030 roku jesteśmy sami, czy jest to sytuacja dość powszechna?

Pani Halina Bielawska, dyrektor fundacji ARMAG

Jest to sytuacja dość powszechna. Tak naprawdę w całej Polsce udało się obniżyć te poziomy, szczególnie w tych takich bardziej zanieczyszczonych regionach. Mam tu na myśli Małopolskę, Śląsk. Udało się obniżyć i teraz w końcu zaczęliśmy osiągać te poziomy. Oczywiście akurat tutaj na północy nie mieliśmy aż tak wysokich poziomów jak w centralnej i południowej Polsce. Natomiast z całą pewnością w całej Polsce będzie problem dotrzymania tych bardziej restrykcyjnych poziomów. Jest tylko pytanie w jaki sposób nastąpi transpozycja tych przepisów do prawa polskiego. Czy będzie to bardziej takie, że od razu musimy spełnić, czy Polska będzie chciała jednak w Unii wystąpić o jakiś dłuższy okres derogacji, ale to trzeba naprawdę mocne argumenty przygotować dla Komisji Europejskiej, żeby taką derogację uzyskać. Natomiast tak, czy nie tak z dużym prawdopodobieństwem Polska będzie tzw. na czerwono, czyli będzie mieć przekroczenie takich substancji jak pył PM10, pył PM2,5, benzoalfapiren z całą pewnością, ale myślę, że również będzie problem z dotrzymaniem, gdzie to są tylko pojedyncze aglomeracje, takie jak warszawska, wrocławska, gdzie są na pojedynczych stacjach komunikacyjnych przekroczenia ditlenku azotu średniorocznych stężeń, więc przypuszczam, że tu może być tak również z tą substancją w tych większych aglomeracjach problem na pewno.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Ditlenek azotu, czyli zanieczyszczenie zdecydowanie komunikacyjne podkreślimy.

Pani Halina Bielawska, dyrektor fundacji ARMAG

Tak, tj. substancja, która tutaj jest przede wszystkim tym pierwszym źródłem tak naprawdę jest, więc tutaj muszą być wszelkie działania podjęte do ograniczenia i zmniejszenia emisji, nie ma innej drogi.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

A tak jeszcze skalę oczko wyżej przenosząc, jeżeli chodzi o w ogóle o kraje naszego regionu. Czy pani ma rozpoznanie, czy Polska jest na szarym końcu, ja tak w kontekście tej derogacji, podkreślam, znowu nie powinno nas to demobilizować, ale jakie są szanse?

Pani Halina Bielawska, dyrektor fundacji ARMAG

Nie, myślę, że dużo już się udało zrobić, ale oczywiście jest jeszcze cała droga do m.in. ograniczenia właśnie niskiej emisji i likwidacji. Natomiast, nie, to nie tylko my, można powiedzieć ogólnie Europa Środkowa, Wschodnia, czyli tu mam na myśli trochę Czechy, Polska, Bułgaria, to jesteśmy, natomiast, no niestety nie ukrywam, tutaj jesteśmy niestety niechlubnym liderem w sensie najgorszych parametrów. Zostało to poprawione i na pewno to Komisja Europejska to dostrzegła, aczkolwiek jeszcze daleka droga, musimy naprawdę tutaj pracować nad tym intensywnie, żeby przed tym 2030 rokiem jak najwięcej obniżyć te poziomy.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania do pani doktor w związku z tym kontekstem wyzwań dość sporych? Nie widzę, proponuję teraz Wydział Ekologii i Energetyki, następnie Gdańskie Nieruchomości, uzupełnione przez Wydział Projektów Inwestycyjnych i Straż Miejską, bardzo proszę o takie wprowadzenie z Państwa strony. Tutaj dostałam jeszcze, poza pytaniami, które możliwe, że same mi się pojawią i pytania od państwa radnych, również jeden z mieszkańców poprosił, żeby zadać kilka pytań, ale może odpowiedzi pojawią się już w trakcie wypowiedzi, bardzo proszę.

Pan Mariusz Sadłowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Ekologii i Energetyki

Szanowni Państwo. Może dorzucę trochę danych i liczb. Z jednej strony warto chyba wspomnieć, że za chwilę będziemy obchodzili 5 lat od uchwalenia tzw. uchwały antysmogowej przez Sejmik Województwa Pomorskiego.

Cele i wskaźniki myślę, że wszystkim są znane. Tak, że myślę, że dzisiaj nie będziemy musieli tego za bardzo powtarzać. Na początku chciałem przedstawić dane. Zebraliśmy te dane w oparciu o Centralną Bazę Emisyjności budynków zarządzaną przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i na tle obszaru metropolitalnego, właściwie, jeżeli chodzi o udział tych źródeł na węgiel i paliwa węglopochodne tylko Sopot może się poszczycić mniejszym udziałem.

Niemniej jak widać po ilościach tych pieców, jeszcze 104 takich źródeł zostało u nich wskazanych. Oni też są uwarunkowani innymi przepisami, jeżeli chodzi o samą uchwałę.

Idąc dalej, też dokonaliśmy porównania, jeżeli chodzi o największe miasta w kraju. Tak jak Państwo wiedzą dokładnie o przykładach Warszawy, czy Krakowa. My właściwie największą linię, czy jakby element porównawczy mamy do Wrocławia. Często też najczęściej rozmawiamy z Wrocławiem, bo zasadniczo co nas łączy? Głównie zabudowa. Nasza gdańska zabudowa różni się znacząco od tej w Krakowie, czy w Warszawie, która jednak po okresie, czy wojennym, czy przedwojennym była inna i po wojnie też to się zmieniło. My tą zabudowę mamy dość podobną do takich miast jak właśnie Wrocław, no iczęsto rozmawiamy wspólnie, w jaki sposób te problemy rozwiązywać.

I właściwie biorąc pod uwagę uchwałę antysmogową należy podzielić piece na klasę, no i z tej liczby, którą mieliśmy wskazną 4 512 pieców na węgiel i paliwa węglopochodne, to de facto 3 500 powinno być zlikwidowane do września 2024 roku.

Następnie cele mamy, czyli klasę 3 i 4 de facto, którą powinniśmy zlikwidować do września przyszłego roku, tak, że tj. kolejne ponad 800 pieców, które powinny ulec zmianie.

Później już czeka nas dłuższa perspektywa, jeżeli chodzi o klasę 5. Ciężko powiedzieć, że coraz więcej, ale są piece ekoprojektowe i ta liczba nie przyrasta, no bo u nas jakby głównym źródłem zasilania, albo możliwości alternatywy do tego czym dysponujemy no to jest miejska sieć ciepłownicza i źródła gazowe. Raczej staramy się ludzi zachęcać do tego, żeby korzystali z tego typu rozwiązań mając mnożliwość.

Warto wspomnieć, że w okresie uchwały antysmogowej w ramach miasta udzieliliśmy około 730 dotacji. W większości są to dotacje miejskie, no ale realizujemy też programy krajowe takie jak Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie. Tych dotacji było też jakby z uwagi na zakres działań było stosunkowo dużo, no niemniej jeszcze jest spory zakres likwidacji przed nami.

Diagnostujemy główne problemy. Na obecną chwilę to co, jakby analizując mapę danych, jeżeli chodzi o piece, to warto wspomnieć, co starałem się wcześniej zasugerować, że naszym problemem nie są np. Stogi, które pojawiają się na mapie, tylko raczej te dzielnice ze starszą zabudową i zabudową wielorodzinną, gdzie mamy zawarte spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Programy, te krajowe są dość dobrze przyjęte. Też z tego miejsca chciałbym zwrócić uwagę, że bardzo dobrze układa się nam współpraca ze Strażą Miejską, bo z jednej strony przekazujemy listy w oparciu CEP, tam gdzie mamy jakby źródło nieefektywne do likwidacji i prosimy o to, żeby prowadzili kontrolę i widzimy, że ludzie później wracają do nas z protokołami pokontrolnymi od Straży Miejskiej i podejmują szereg działań. A drugie, że my jako operator programu Czyste powietrze, czy też Ciepłe Mieszkanie jesteśmy zobligowani do tego, żeby prowadzić kontrole i to jakby w naszym imieniu realizuje Straż Miejska, tak, że ta współpraca wygląda dość dobrze. Problemem, który

jest jakby zdiagnozowanym budownictwa jednorodzinnego i nawet jakby porównując się do innych miast, my mamy większość budowy jednak wielorodzinnej. I o ile temat budownictwa jednorodzinnego, czy jakby w zasobie bliźniaków i szeregowców już jest coraz mniejszy. To naszym głównym problemem jest zabudowa wielorodzinna, gdzie pamiętajmy, że część mieszkańców, albo już coś zrobiła, albo czeka na swojego zarządcę. Też w części zabudowy my jako miasto posiadamy swoje udziały. Stąd też podjęliśmy dwa działania. Z jednej strony, z uwagi na to, że programy Ciepłe Mieszkanie, który był interesujący z punktu widzenia zarządców, ale się zakończył. Ostatnio wysłaliśmy pismo do Prezesa Narodowego Funduszu, deklarując chęć kontynuacji tego programu. Dzisiaj też rozmawiałem z przedstawicielami Banku Gospodarstwa Krajowego, że potem rozmawiając o tym, żeby finansować dalsze działania w ramach tego programu. Tak, że jest szansa, że dalej byłoby realizowane wsparcie dla wspólnot mieszkaniowych.

I dodatkowo kolejne działanie tak jakby w wyniku tych naszych obserwacji, albo inaczej tego, że zgłaszają się do nas mieszkańcy mówiąc, że chcieliby zlikwidować piec, ale nie mogą, no mamy szereg ograniczeń, albo nie ma pionu w budynkach, albo np. nie ma możliwości wyprowadzenia instalacji na zewnątrz, bo szyby kominowe są już zajęte przez innych mieszkańców. Przygotowaliśmy projekt uchwały, który można poddawać pod głosowanie w ramach zarządców (Wspólnot Mieszkaniowych) w zakresie zobowiązania zarządcy do podjęcia działań modernizacyjnych, wskazując na szereg programów, z których można skorzystać. BGK w ramach programu termo został zawieszony z uwagi na brak środków. Czyli na dziś dysponujemy programem Czyste Powietrze dla budownictwa jednorodzinnego i dotacji miejskich dedykowanych dla mieszkańców.

I to właściwie tyle tytułem wstępu. Już programów wydaje mi się, że nie ma potrzeby omawiania, ale chętnie odpowiem na pytania. **Prezentacja Wydziału Ekologii i Energetyki stanowi załącznik Nr 4 do protokołu.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Tutaj, jeżeli o mnie chodzi, to właściwie wszystko jest sytuacją klarowną. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania? Jeśli nie, to zanim przejdziemy dalej, bardzo proszę panią doktor z ARMAG i pana dyrektora z Wydziału Ekologii i Energetyki, bo to są niesamowite zasoby informacji, jeśli chodzi o Państwa prezentacje, proszę, żeby te informacje przekazać i do protokołu i też do wiedzy radnych udostępnić.

Bardzo proszę w tym momencie Gdańskie Nieruchomości, wiem, że jest to wyzwanie, wiemy, że tak naprawdę większość zasobu, jest to zasób przedwojenny, co zresztą było wspomniane, jeśli chodzi o tą specyfikę miast i ich bolączki, co nie zmienia faktu, że prawo obowiązuje wszystkich. Jak tutaj Państwo planują kolejne kroki w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł, bardzo proszę.

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora, Gdańskie Nieruchomości SZB

Jeżeli chodzi o kwestie naszego zasobu, w tej chwili jest ponad 16 tysięcy lokali.

ZMIANA SPOSOBU OGRZEWANIA W KOMUNALNYM ZASOBIE MIESZKANIOWYM

ANALIZA ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Aktualnie baza lokali zawiera ok 16 000 lokali, a analiza dotycząca zmiany ogrzewania opiera się na następujących kryteriach:

- aktualnego sposobu ogrzewania,
- zaplanowanych kompleksowych prac modernizacyjnych kompleksowych (np. rewitalizacja, STOP SMOG),
- zaplanowanych prac remontowych lokali,
- stanu technicznego lokali i budynków,
- strategii zasobu (decyzje dot. budynków i lokali przeznaczonych do rozbiórki/sprzedaży).

Gdańskie Nieruchomości

To oczywiście jest sytuacja zmienna z racji różnych sytuacji losowych, decyzji strategicznych. Dokonujemy, próbujemy przynajmniej dokonać takiej pełnej diagnozy w tym zakresie. I opierając się na takich kryteriach jak aktualny sposób ogrzewania, zaplanowane kompleksowe prace modernizacyjne, prace remontowe na lokalach,

stanu technicznego lokali i budynków i właśnie tych decyzji, które podejmujemy względem zasobu, dlatego, że tam gdzie mamy zasób, który w tej chwili, jeżeli chodzi z punktu widzenia publicznego finansowania możliwość uzyskania celu mieszkaniowego w stosunku do nakładów jakie musielibyśmy ponieść jest to po prostu nieekonomiczne, to w takich sytuacjach raczej zalecamy sprzedaż.

W tej chwili, jeżeli chodzi o ten plan, który mamy na przyszłość, to mówimy o tym, że mamy zaplanowane zmiany sposobu ogrzewania w 101 lokalach w ramach porozumienia z Gdańskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej (GPEC).

ANALIZA ZASOBU MIESZKANIOWEGO

W tej chwili szacujemy, że zmiana ogrzewania:

- zadzieje się w 101 lokalach w porozumieniu z GPEC (podłączenie do sieci wytypowanych budynków w latach 2027-2029)
- zadzieje się w kolejnych lokalach remontowanych przez Gdańskie Nieruchomości (zmiana ogrzewania w lokalach oraz remont pustostanów) w ilości ok. 35 lokali rocznie (tj. 175 lokali do 2030 r.)
- zadzieje się w kolejnych 500 lokalach w ramach kompleksowych modernizacji budynków komunalnych w perspektywie do 2030 r.,
- jest niezbędna w ok. 3.100 kolejnych lokalach,

Gdańskie Nieruchomości

To jest coś, co w tej chwili do 2029 roku będziemy projektować i podłączać, a jest to także kompatybilne z projektem rozbudowy sieci GPEC. Dodatkowo w ramach realizacji pustostanów, też będziemy zmieniać ogrzewanie. Mniej więcej robimy to w 35 lokalach rocznie. Tych pustostanów realizujemy około 150 rocznie, a 35 z nich ma mniej więcej zmianę sposobu ogrzewania. W kolejnych 500 lokalach w perspektywie do 2030 roku zmieniamy sposób ogrzewania w ramach kompleksowych modernizacji, termomodernizacji budynków. To są głównie te prace rewitalizacyjne, które Państwo widzicie na mieście. Oczywiście tych lokali, które będą w ramach rewitalizacji realizowane jest więcej. Natomiast zmiana sposobu ogrzewania będzie dotyczyć 500 z nich. No i końcówka, to około 3 100 lokali, które jeszcze tej zmiany potrzebują i to jest to co jest jeszcze przed nami, tj. to wyzwanie, które musimy sobie jeszcze zdiagnozować dobrze i zaprogramować.

Kilka słów wytłumaczenia, dlaczego jest jak jest i dlaczego jest tak trudno? Dla nas, jeżeli chodzi o Gdańskie Nieruchomości, ogromnym ograniczeniem jest stan techniczny budynków.

UWARUNKOWANIA

Dużym ograniczeniem jest stan techniczny budynków.

W niektórych przypadkach, wraz z zmianą ogrzewania, konieczne będą także prace termomodernizacyjne.

W przeciwnym wypadku dostarczone ciepło będzie „uciekać”, co będzie powodować zwiększenie obciążeń po stronie najemcy, który będzie próbować je ograniczać.

Gdańskie Nieruchomości

Tak jak pani przewodnicząca wskazała ogrom tych budynków są to budynki zabytkowe, wybudowane jeszcze przed II wojną światową, jest to praktycznie 1300 budynków. I w dużej mierze jakby sama zmiana sposobu ogrzewania da nam tyle, że sposób ogrzewania. Natomiast bez prac termomodernizacyjnych, bez czasem i prac na konstrukcji tak naprawdę budynków, to nie osiągniemy tego efektu jakim jest zatrzymaniem tego ciepła w budynku.

Zmiana sposobu ogrzewania bez takiego termo na takim budynku będzie powodowała to, że albo budynek będzie niedograny, bo mieszkańcy będą oszczędzać to ciepło nie chcąc płacić wyższych rachunków, albo właśnie będą płacić dosyć wysokie rachunki uwzględniające to ciepło, które po prostu ucieka.

Decyzja, która do tej pory była i tak strategicznie podchodziliśmy do tego, żeby naszych najemców w takie sytuacje po prostu nie wpędzać. Mieliśmy kilka takich inwestycji, które skutkowały taką sytuacją. Dodam tylko, że akurat wspomniany tutaj Wrocław idzie zupełnie inną ścieżką. Oni w tej chwili idą tak, żeby zdążyć właśnie na zmianę sposobu ogrzewania, bo oni mają ten termin graniczny 2027 roku wynikający z uchwały i projektują sobie całość budynku kompleksowo, ale w tej chwili robią tylko zmianę ogrzewania, resztę przesuwają sobie w czasie na późniejszy okres bez gwarancji, czy tak naprawdę ten zakres zrealizują.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

A z ciekawości od razu wchodząc w słowo, a czy Wrocław ma w takim razie jakiś program ratunkowy dla mieszkańców, bo spodziewam się, znając trochę to miasto i widząc ile tam jest zasobu takiego, że obecne Dolne Miasto, no to już jest strefa luksusu, eufemizmu używając, to myślę, że wiele osób może mieć problem.

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora Gdańskie Nieruchomości SZB

Podpytywaliśmy ich w tym zakresie, oni mówili, że to jest kwestia zarządzania długiem, no taką mają decyzję władarzy, mimo wszystko jakby jesteśmy już po terminie, tak jak mówił dyrektor Mariusz Sadłowski, w 2024 roku był ten pierwszy dla nas ostateczny termin, oni mają troszkę wysunięte, a my troszkę gonimy, ale idziemy inną ścieżką jednak. Staramy się właśnie naszych najemców nie wprowadzać na taką minę.

Drugim ograniczeniem jest ten stan techniczny lokali, bo samych budynków, to budynki, natomiast stan techniczny lokali, gdzie naszą misją jako Gdańskich Nieruchomości jest przygotować mieszkanie do zasiedlenia, co oznacza, że nie zrobimy samej zmiany sposobu ogrzewania w takim pustostanie bądź zniszczonym lokalu, tylko jeżeli już przeprowadzamy remont, to kompleksowo bardzo często.

Lokale wymagające remontu wraz ze zmianą sposobu ogrzewania

Gdańskie Nieruchomości

Te zdjęcia, które obrazują, to obrazują właśnie ten gorszy stan techniczny lokali. I tutaj też ograniczeniem jest to, że w takich przypadkach, bo to są lokale, które tutaj Państwo widzicie zdjęcia są z lokali niezamieszkałych, ale często lokale, które są zamieszkałe niewiele się różnią od tego co widzimy na zdjęciach.

Istotnym ograniczeniem jest to, że w przypadku takich remontów, na czas robót w danym lokalu, musimy przekwaterować najemcę do innego lokalu gminnego.

Baza takich lokali zamiennych jest niezwykle ograniczona, a nieprzeniesienie lokatorów na czas remontów może powodować przestoje w pracy firm remontowych.

Gdańskie Nieruchomości

Stan techniczny lokali także ma duże znaczenie. Celem działania Gdańskich Nieruchomości jest „dostarczenie” lokalu zdatnego do zamieszkania.

Często zmiana ogrzewania w lokalu jest składową całego remontu. Realizacja samej zmiany ogrzewania, w takich przypadkach, byłaby niecelowa i nieefektywna – z punktu widzenia polityki mieszkaniowej Miasta.

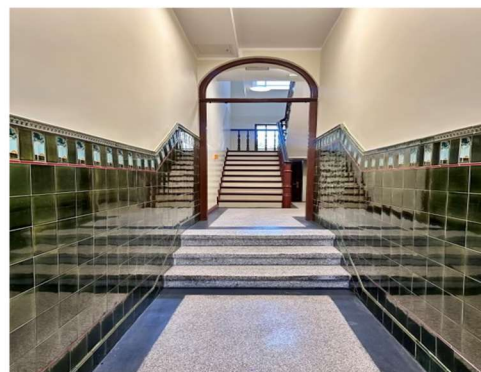

Gdańskie Nieruchomości

Natomiast, żeby wejść z kompleksowym remontem, to takich mieszkańców musimy przekwaterować do innych lokali. I tu się pojawia to ograniczenie, dlatego, że nasz zasób, że tak powiem, którym rotujemy na co dzień jest niewielki i możliwość zmiany najemcy na lokalu jest dość trudny, a też ten opór mieszkańców też się zdarza. Mamy takie sytuacje w realizacji właśnie programu STOP SMOG, gdzie najemcy nie przyjmują żadnej oferty na lokal zamienny na czas remontu zablokowali nam wprowadzenie wykonawcy na plac budowy.

Stan budynków

Gdańskie Nieruchomości

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Przepraszam, czy nie ma jakiejś klauzuli w zakresie umowy najmu, która by niejako obligowała osobę zajmującą lokal, że, bo rozumiem, że gro tych umów jest sporządzona przed okresem, kiedy tego typu zamierzenia inwestycyjne wchodziły, tak?

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora Gdańskie Nieruchomości SZB

Tak, bardzo często są to stare umowy 20, 30 letnie. Tak, że w takich przypadkach trudno takiej klauzuli wymagać. Część też mamy, myślę, że państwo też wiedzą, że mamy najemców bez tytułu prawnego, oni też w naszym zasobie się znajdują.

Natomiast jeszcze kolejne ograniczenie. Tutaj też dyrektor Mariusz Sadłowski poniekąd o tym wspominał.

Kolejnym ograniczeniem są małe budynki (jedno/dwu –lokalowe), które leżą na obszarach miasta bez dostępu do sieci gazowej czy ciepłowniczej.

W takim przypadku najczęściej jedyną alternatywą będzie zmiana na kocioł na biomasę.

Pojawia się tu często dodatkowe utrudnienie – brak miejsca na wstawienie pieca. W celu dokonania zmiany konieczne będzie dobudowanie kotłowni.

Gdańskie Nieruchomości

Mamy także wiele budynków jedno, dwulokalowych. Mówimy tutaj o wszelkich ulicach z nazwą zaczynającą się Kolonia, czyli Kolonia Uroda, Kolonia Anielinki, tak one są porozrzucane naprawdę po całym mieście i to są jedno, dwulokalowe budynki w różnym stanie technicznym. W dużej mierze też mamy praktycznie całą Olszynkę w takim zasobie jedno, dwulokalowym, gdzie właściwie jedynym sposobem ogrzewania są piece, koza, bądź inne podobne rozwiązanie.

I wszystko byłoby dobrze gdyby była możliwość podłączenia ich do jakiegokolwiek innego źródła alternatywnego, a tutaj, jeśli chodzi o Olszynkę nie mamy sieci GPEC. Cała Olszynka i Orunia to są białe plamy, jeśli chodzi o sieci ciepłownicze. Też często nie ma rozwiązania gazowego, dlatego, że też nie ma sieci gazowej, a też budowanie zbiorników z gazem na podłączenie jednego budynku też jest nieekonomiczne. Właściwie jedynym rozwiązaniem zostaje piec na pelet, jako takie najbardziej zbliżone powiedzmy do ekologicznego źródła. Natomiast tutaj pojawia się ograniczenie techniczne, ten piec też gdzieś trzeba wstawić i wówczas trzeba zrealizować jakąś kotłownię, jakąś dobudówkę do takiego budynku, a tu nam się wtedy pojawia tak naprawdę dosyć, no wiele takich małych zadań inwestycyjnych, gdzie by trzeba było to po prostu zrealizować, biorąc pod uwagę, że część tych budynków tak naprawdę na tą chwilę nie ma jakiejś wielkiej dokumentacji budowlanej. Część była budowana w sposób gospodarczy tak naprawdę przed wojną, albo zaraz po wojnie. Tak, że ich stan techniczny też bywa taki, że ta dobudówka byłaby czymś znacznie lepszym niż całość takiej budowli.

Jeżeli chodzi o kwestie, takie już organizacyjne.

Duże znaczenie ma rozstrzał naszego zasobu. Z racji dużego rozrzutu lokali – tworzenie z nich paczek i przekazywanie do realizacji np. w trybie „zaprojektuj i wybuduj” – jest możliwe w niewielu przypadkach.

Jesteśmy też uzależnieni od ograniczenia rynkowego tj. ilości i wielkości (a z tym związane są moce przerobowe) firm zajmujących się tą branżą na rynku lokalnym. Często są to niewielkie firmy, które nie sprostają wielu realizacjom w jednym roku.

Gdańskie Nieruchomości

Nasz zasób jest też dosyć rozstrzelony. Bardzo trudno jest spaczkować go w jedno takie zamówienie, które moglibyśmy szybkim takim zamówieniem zrealizować w trybie zaprojektuj i wybuduj, jest to bardzo trudne. I takim ostatnim ograniczeniem, bo oczywiście to ograniczenie dotyczące środków, naszych zasobów ludzkich to Państwo zdajecie sobie sprawę na pewno, że występuje, ale to ograniczenie dotyczące rynku lokalnego i firm, które mogą to wykonywać tj. zmiany sposobu ogrzewania razem z pracami termomodernizacyjnymi lub bez nich jest po prostu też rynkiem bardzo ograniczonym. To są po prostu bardzo często małe firmy, które nie są w stanie sprostać dużemu zadaniu inwestycyjnemu.

Natomiast, jeśli chodzi o kierunek zmian, bo to też nie jest tak, że jest tylko źle, staramy się cały czas wychodzić naprzód.

KIERUNEK ZMIAN

- ♀ wraz z GPEC stworzyliśmy Zespół Roboczy, który pozwala na rozwiązywanie bieżących problemów, wskazanie możliwości rozwoju sieci i połączeń budynków z lokalami gminnymi, pozwala na dzielenie się dobrymi praktykami oraz na poszukiwanie nowych rozwiązań w zakresie energetyki cieplnej i nowych rozwiązań,
- ♀ usprawniliśmy wewnętrzny proces decyzyjny w zakresie lokali i budynków, których stan techniczny wymaga podjęcia strategicznych decyzji (w tym np. rozbiórka, sprzedaż, przekazanie w aport). Takie nieruchomości będą wykreślane z bazy lokali do zmiany sposobu ogrzewania,
- ♀ programujemy zmiany sposobu ogrzewania w lokalach i budynkach komunalnych (3100 lokali) w perspektywie do 2035 r.

Gdańskie Nieruchomości

Razem z GPEC stworzyliśmy taki Zespół Roboczy, na którym pracujemy wspólnie, staramy się wskazywać możliwości rozwoju sieci, połączeń budynków, a także dzielimy się dobrymi praktykami i tutaj też reprezentujemy nie tylko Gdańskie

Nieruchomości jako nasz zasób komunalny, ale także staramy się wspierać wspólnoty mieszkaniowe, gdzie już kilka takich sytuacji mieliśmy, że sama wspólnota, jak startowała z jednym budynkiem do GPEC, dostawała odmowę podłączenia i brak dla jednego budynku wydania warunków, natomiast gdy my zapytaliśmy, a co by musieli oni zrobić? Dostaliśmy od GPEC, że gdyby przyszli w 3 budynki, trzy wspólnoty to dostaną. I takich sytuacji kilka mieliśmy i udało się potem to tak zrealizować, że te wspólnoty szły razem po warunki.

W międzyczasie też spotkaliśmy się takim zespołem też wspólnym m.in. z Dolnym Miastem, ze wspólnotami na Dolnym Mieście, gdzie też myślę, że udało się zachęcić wspólnoty w rejonie Placu Wałowego do tego, żeby weszły zmiany sposobu ogrzewania, tym bardziej, że my jako GN też realizujemy węzły, do których będzie można się podłączyć, a szansa na podłączenie jest w tej chwili tak naprawdę i to taka ostatnia, bo rusza rewitalizacja, ruszy Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska z realizacją dróg, no i dużo trudniej będzie w perspektywie kolejnych kilku lat podłączyć się do GPEC i rozbudować sieć w momencie, kiedy ta sieć nie będzie zrealizowana. Tak, że też udało się, myślę, że także w tę stronę wspólnoty pójdą.

My, jeżeli chodzi o tą naszą część, to też usprawniliśmy go wewnętrznie, ale też dogrywamy proces podejmowania decyzji w stosunku do naszego zasobu, żeby też wykluczać budynki, bądź budowle, dla których tak naprawdę zmiana sposobu ogrzewania jest wręcz niezasadna, bo budynek tak naprawdę powinien zostać rozebrany, bądź sprzedany na zewnątrz. No i tak jak powiedziałem tą zmianę sposobu ogrzewania w stosunku do tych 3100 lokali, w tej chwili programujemy, szukamy środków, szukamy rozwiązań, mowa jest tutaj o planie społeczno-klimatycznym. Natomiast na tą chwilę też jeszcze nie ma szczegółów, planów w takim zakresie, żebyśmy mogli powiedzieć jak bardzo będziemy w stanie z niego w latach 2028-2032 skorzystać. I to z mojej strony tyle. Dziękuję.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Ja tak też nawiązując do pytań mieszkańca mam dość trudne pytanie, bo jakby rozumiem pewną specyfikę problemów, że to nie jest jakby jeden klucz tych obszarów trudnych do wprowadzenia zmiany źródeł ciepła, bo gdzieś tam sytuacja własnościowa, gdzieś tam dostępność sieci, gdzieś tam warunki hydrologiczne, gdzieś skala obiektów. Natomiast, czy Państwo mają takie rozpoznanie dokładnie ile, gdzie czego jest i co należałoby zrobić, gdzie być może mamy te sytuacje beznadziejne, do sprzedaży.

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora Gdańskie Nieruchomości SZB

Nie kłamiąc, mówiąc wprost bazę danych CKOB (Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego) mamy jak najbardziej, tak, że wiemy gdzie co się znajduje, to tak ...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... na to liczymy na tej Komisji generalnie ...

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora Gdańskie Nieruchomości SZB

... ale z drugiej strony najtrudniejsze tutaj jest przełożenie właśnie tych danych z CKOB na stan techniczny budynków i podjęcie decyzji co dalej. Tak naprawdę jesteśmy właśnie w trakcie tej diagnozy, czyli połączenia tych niejako dwóch baz, bo jedno do drugiego to niestety nie daje takiej prostej odpowiedzi, trzeba troszkę nad tym posiedzieć, biorąc pod uwagę ilość, bo mówimy o około 16 tysiącach tak naprawdę lokali, z czego oczywiście, no nie można tego odfiltrować i tam, gdzie jest centralne ogrzewania sobie po prostu odkreślić i pracować na pozostałym, ale to nadal jest ponad połowa tej bazy, dobre kilka tysięcy adresów.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

A tak od razu zadając pytanie, żeby nam ta kwestia nie uciekła i do pana i do pana Kruczkowskiego. Jak wyglądają sytuacje, uwarunkowania budżetowe? Na ile budżet miasta należałoby powiększyć, czy jeszcze nie jest to na tyle rozpoznane, żeby móc jakoś ocenić potrzebę? Mam świadomość, że Państwo wychodzą po środki zewnętrzne również, że to nie są środki wyłącznie miasta Gdańska, co więcej, teraz jest dobry czas na pozyskiwanie środków zewnętrznych, ale właśnie pod pewnymi obostrzeniami, tej całościowej efektywności energetycznej, nie tylko wymiany źródła, więc na ile jest to rozpoznane, a z drugiej strony na ile, no my jako Komisja np. wnioskując o zabezpieczenie środków w budżecie miasta powinniśmy w imieniu mieszkańców postulować?

Pan Artur Lemański – Zastępca Dyrektora Gdańskie Nieruchomości SZB

Na tą chwilę, jeśli chodzi o Gdańskie Nieruchomości złożyliśmy wniosek do bazy projektów inwestycyjnych na podłączenie tych 101 lokali do sieci GPEC, o których tutaj wspominałem w prezentacji i o ile dobrze pamiętam, to było około 7 milionów złotych na podłączenie w perspektywie do 2029 roku i z tego co wiem, to ten wniosek został rozpoznany i środki mają być gwarantowane na sesji grudniowej. Natomiast, jeżeli chodzi o tą pozostałą część, czyli te 3100 lokali, to tutaj tak naprawdę będzie bardzo duża konieczność środków budżetowych, w dużej tak naprawdę skali, bo mówimy na pewno o kwocie powyżej 100 milionów złotych. Tylko, że oprócz samej zmiany sposobu ogrzewania my na pewno też będziemy potrzebować jako Gdańskie Nieruchomości rozbudowania zasobu osobowego, który po prostu tą zmianę również przeprowadzi, a to są też koszty wynagrodzeń z racji tego, że są to osoby, które będą pracować w procesie inwestycyjnym, ich wynagrodzenia mogą być przypisane do inwestycji.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Rozumiem. To tyle, jeśli chodzi o ten wątek, tak, że bardzo bym prosiła tutaj perspektywę Wydziału Projektów Inwestycyjnych.

Pan Wojciech Kruczkowski – Wydział Projektów Inwestycyjnych, Kierownik Referatu Inwestycji Liniowych

Dzień dobry.

To prawda, kolega Artur złożył wniosek do bazy. Pieniądze będą zabezpieczone na sesji grudniowej. Jednakże biorąc pod uwagę to, co zostało tutaj zaprezentowane, to takich pieniędzy niestety w budżecie miasta nie znajdziemy, bo zdajemy sobie z tego sprawę, że środki potrzebne na zrealizowanie tego planu są o wiele wyższe od tego, jakimi środkami dysponujemy w perspektywie do roku 2030.

Być może pojawią się dodatkowe źródła finansowania z funduszy norweskich, na to też czekamy i nie wiemy jak to będzie wyglądało. Oczywiście będziemy składali wnioski aplikacyjne w miarę tylko możliwości i zestawienia takich najpilniejszych projektów, już mamy gdzieś tam w głowie. Ponadto, tak jak tutaj kolega Mariusz powiedział złożyliśmy wniosek do Krajowego Planu Odbudowy i zwiększenia ...

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

... a jakie to są projekty, jeżeli to nie jest tajemnica?

Pan Wojciech Kruczkowski – Wydział Projektów Inwestycyjnych, Kierownik Referatu Inwestycji Liniowych

Powiem szczerze, nie jestem gotowy, żeby dzisiaj odpowiedzieć na to, ale oczywiście uzupełnię, bo my jeszcze wniosku nie napisaliśmy, natomiast trwają opracowania studialne dla wytypowanych kilkunastu lokalizacji. Oczywiście mogę w uzupełnieniu do dzisiejszego tutaj wystąpienia Państwu to dosłać o jakie wnioski, o jakie budynki chodzi.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Poprosimy.

Pan Wojciech Kruczkowski – Wydział Projektów Inwestycyjnych, Kierownik Referatu Inwestycji Liniowych

Natomiast ja zostałem dzisiaj poproszony w zasadzie przez Wydział Ekologii i Energetyki o to, żeby uzupełnić Państwa wiedzę w zakresie przeglądu działań w ramach programu Zielone Miasto i Dostępne Miasto, które być może bezpośrednio nie realizują działania Stop Smog, natomiast poprzez działania wprowadzane wpływają i to znacznie na ograniczenie zanieczyszczeń.

Pierwsza rzecz, którą chciałem powiedzieć, o której chyba do niedawna nie miałem pojęcia, to zwiększenie pojemności retencyjnej na terenie miasta.

JAK INWESTYCJE MIEJSKIE WPŁYWAJĄ NA WALKĘ ZE SMOGIEM

Przegląd działań w ramach programów
Zielone Miasto i Dostępne Miasto

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Domyślałem się, że to wpływa na zwiększającą się wilgotność powietrza i sprzyja to rozpraszaniu pyłów i zanieczyszczeń, natomiast chciałbym tylko podkreślić, że w ramach zwiększenia pojemności retencyjnej Wydział Projektów Inwestycyjnych złożył dwa projekty. Jeden projekt został rozpatrzony pozytywnie, nazywa Zintegrowany System Zagospodarowania Wód Opadowych na terenie Gdańska?

Zielone Miasto

Zwiększenie pojemności retencyjnej
Zwiększają wilgotność powietrza co sprzyja rozpraszaniu pyłów i zanieczyszczeń

Rozwój zieleni miejskiej
Poprawia jakość powietrza, obniża temperaturę w mieście

Nasadzenia drzew
Pochłaniają CO₂, redukują smog i hałas

Najważniejsze cele do 2030 roku w walce ze smogiem i na rzecz poprawy jakości powietrza :

- 950 tys. m³ pojemności zbiorników retencyjnych,
- dwukrotne zmniejszenie stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- nasadzenia 50 tys. drzew,
- zwiększenie powierzchni parków i zielonych skwerów do 100 ha.

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Drugi projekt. Czekamy w tej chwili na to, żeby dokonano oceny merytorycznej, bo ocenę formalną przeszliśmy i czekamy też na rozstrzygnięcie.

Jeśli chodzi o najważniejsze cele do roku 2030 w walce ze smogiem na rzecz poprawy jakości powietrza, no to 950 tysięcy m³ pojemności zbiorników retencyjnych z pierwszego wniosku o dofinansowanie, o którym Państwu już tutaj mówiłem, osiągniemy mniej więcej około 48% realizacji strategii do roku 2030. Z kolejnego, myślę, że to już będzie około 75%. Natomiast przed nami jest jeszcze jedna runda aplikacyjna, która zostanie ogłoszona teraz we wrześniu. I tam też planujemy złożyć kilka propozycji projektowych. Nie wszystkie polegają bezpośrednio na retencji, natomiast wszystkie jakby odnoszą się do tej retencji. Dwukrotne zmniejszenie stężenia pyłów PM 2,5, nasadzenia 50 tysięcy drzew, które są realizowane poprzez Gdański Zarząd Dróg i

Zieleni jeszcze i zwiększenie powierzchni parków, zielonych skwerów do 100 hektarów i tutaj Wydział Projektów Inwestycyjnych może też poinformować Państwa, że niedawno została podpisana umowa w ramach programu FENIX na Gdański Projekt Ochrony Przyrody, która też zawiera kilka lokalizacji w mieście, gdzie zostaną nasadzone mikro lasy. Natomiast zostanie sfinansowana również część zadań, które do tej pory były realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego i po prostu odzyskujemy te środki finansowe.

Drugim jakby celem tj. rozwój zieleni miejskiej i trzecim, o którym tutaj też już powiedziałem Państwu to nasadzenie drzew.

 Zielone Miasto

Inwestycje programu Zielone Miasto:

- Przebudowa zbiornika nr 11 na potoku Oliwskim – Kuźnia Wodna w Gdańsku realizacja 2026 – 6,3 mln
- Przebudowa potoku Kowalskiego wraz z budową zbiornika retencyjnego K2 realizacja 2027 – 44,9 mln
- Rajske Ogrody na Długich Ogrodach – nowe przestrzenie zielone dla mieszkańców realizacja 2026 – 0,5 mln – złożony wniosek o dofinansowanie
- Gdański projekt ochrony przyrody – etap I (2022-2028, koszt 2,6 mln zł)
- Park Południowy etap I – jedna z największych nowych inwestycji parkowych (2026 – projektowanie, koszt 2 mln zł)
- Wielka Aleja Lipowa – rewitalizacja i ochrona zabytkowego drzewostanu (2026 – projektowanie, koszt 0,9 mln zł)
- Park Kuźniczeki (2026 – projektowanie)
- Gdańskie Plany (2026, koszt 1,3 mln zł)
- Zasadzenie mikrolasów – nowoczesne rozwiązanie zwiększające bioróżnorodność (2026, koszt 1,1 mln zł)

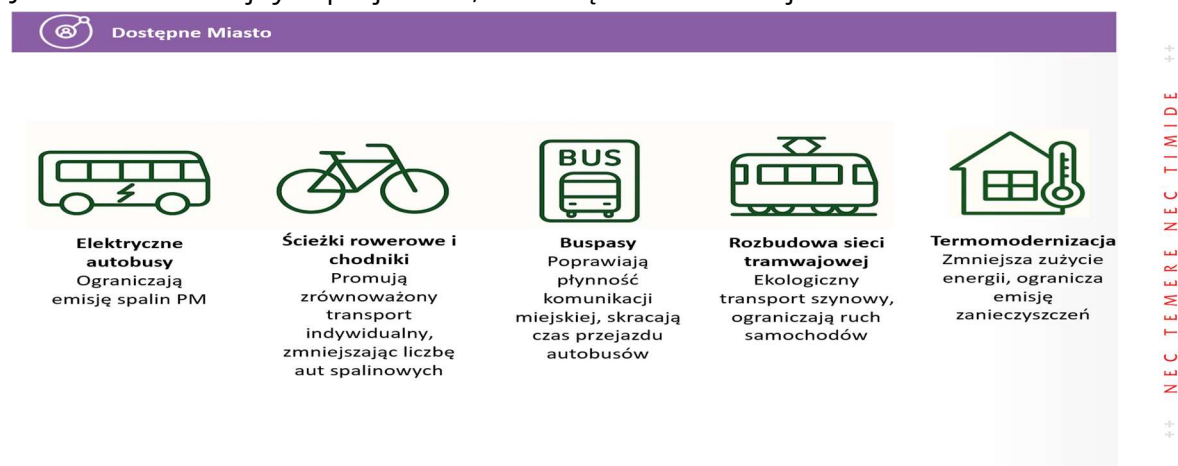

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Jeśli chodzi o inwestycje z programu Zielonego Miasta w zakresie retencji, to tutaj najważniejsze z nich to:

- Przebudowa zbiornika Nr 11 na Potoku Oliwskim tzw. Kuźnia Wodna w Gdańsku. Przebudowa Potoku Kowalskiego wraz z budową zbiornika retencyjnego K2.
- Rajske Ogrody na Długich Ogrodach, to są nowe przestrzenie zielone dla mieszkańców.
- Park Południowy, którego realizacja co prawda jest w poślizgu, ale wszystko wskazuje na to, że do roku 2030 powstanie projekt na bazie którego będziemy mogli etapowo go realizować, bo muszę powiedzieć, że Park Południowy generalnie nie potrzebuje za dużo zieleni, raczej potrzebuje więcej infrastruktury, którą należy tam posadzić i zaczniemy chyba od ciągów pieszych przez ten Park Południowy w taki sposób, żeby nie niszczyć tego co tam w tej chwili rośnie.
- Kolejny projekt tj. Wielka Aleja Lipowa, rewitalizacja i ochrona zabytkowego drzewostanu, tj. też wyzwanie, które polega m.in., nie tylko na zachowaniu tego drzewostanu, ale również na zawężeniu pasów drogowych, w taki sposób, żeby zwiększyć możliwość jakby chłonięcia wód opadowych przez te lipy, które tam funkcjonują.
- Park Kuźniczeki,
- Gdańskie Plany i zasadzenie mikrolasów, nowoczesne rozwiązania zwiększające bioróżnorodność.

Jeśli mowa o kolejnych projektach, które są realizowane tj.

- ekologiczny transport w Gdańsku. I tutaj muszę powiedzieć, że gmina miasta Gdańska wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie z programu FENIX na zakup 30 sztuk autobusów elektrycznych.
- Podobny wniosek, bo taka była możliwość na 18 autobusów, tym razem złożyła spółka Gdańskie Autobusy i Tramwaje (GAiT). Oba wnioski uzyskały wsparcie. My przed chwilą tak naprawdę nabraliśmy oddechu, ponieważ jak Państwo doskonale wiecie, firma, która została wybrana, firma turecka, nie pamiętam nazwy, przepraszam teraz, najpierw KIO powiedziało, że jest dobrze, że możemy zawierać umowę, potem jednakże drugi wykonawca odwołał się do sądu. W wyniku tego odwołania sąd unieważnił decyzję tu naszych władz w przedmiocie wyboru najkorzystniejszej oferty i kazał zawrzeć ofertę z firmą nr 2. To wszystko proszę Państwa wpływało na to, że jakby przesunął się okres realizacji samego projektu. Wiem, że tj. dostawa autobusów elektrycznych, ale wszyscy z Państwa pamiętacie, że Krajowy Program Odbudowy (KPO) i zwiększenia odporności musi być wykorzystany. Na chwilę obecną do czerwca 2026 roku, co przy zakupie tylu autobusów mogłoby spowodować, że po prostu byśmy nie zdążyli tej dostawy zrealizować. Dzisiaj już wiemy, że Rząd Polski wynegocjował jakby wydłużenie tego terminu. Najprawdopodobniej skończy się on w listopadzie 2026 roku, ale nic na piśmie nie mamy, więc tutaj mieliśmy trochę taki mały stres, jeśli chodzi o ten projekt.
- Kolejny projekt realizowany z funduszy europejskich dla Pomorza, to są trasy rowerowe na terenie gminy miasta Gdańska, tam jest wytypowanych 5 tras rowerowych. Na chwilę obecną będzie realizowana trasa w ul. Kartuskiej, druga chyba w kolejności tj. trasa w ul. Kołobrzesckiej, która będzie realizowana z programu miejskiego STER.
- Kolejny projekt, który zamierzamy złożyć tj. projekt, który jest przewidziany na przyszły rok na miesiąc, zdaje się listopad, to są BUS pasy. Wszyscy Państwo wiecie, że to są BUS pasy na ul. Spacerowej. Tam została wygenerowana koncepcja tych BUS pasów. Ta koncepcja została uzgodniona zarówno z dzielnicą Oliwa, jak i z dzielnicą Osowa. Mieszkańcy doszli do wspólnego

kompromisowego projektu, dzięki którym Spacerowa ma się powiększyć o BUS pasy. Tutaj wyzwanie, jeśli chodzi o WPI i tak naprawdę DRMG tj. takie, że bardzo trudno będzie nam w tym okresie uzyskać decyzję środowiskową, a decyzja środowiskowa stanowi podstawę do uzyskania zdolności aplikacyjnej, żebyśmy w ogóle mogli złożyć wniosek o dofinansowanie, ale tj. nasza rola. My będziemy z Państwem się tu sprawozdawać.

- Następny projekt, to Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej, etap V, czyli trasa Gdańsk Południe – Wrzeszcz. Tutaj została już podpisana umowa o dofinansowanie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych w Warszawie. Zadanie jest w tej chwili w fazie wyłonienia wykonawcy. Pozyskiwane są ostatnie decyzje na lokalizację linii kolejowej, bo w ramach właśnie tras tramwajowych stosuje się tego typu rozwiązania, żeby zrealizować zadania polegające na budowie linii tramwajowej. Ta trasa ma być gotowa do 2029 roku.

Natomiast, jeśli mówimy tutaj o ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i tych, które powodują zanieczyszczenia.

 Dostępne Miasto

Najważniejsze cele do 2030 roku w walce ze smogiem i na rzecz poprawy jakości powietrza:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych (CO₂) o 30%
- 50% autobusów zeroemisyjnych
- 78 km wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury rowerowej
- 47 km wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury transportu publicznego
- likwidacja „kopciuchów”

++ NEC TEMERE NEC TIMIDE ++

Nie sposób wspomnieć o kompleksowej modernizacji energetycznej budynków, która odbywała się w latach 2017-2026 i teraz mamy zamiar ją kontynuować. Koszt tej termomodernizacji to było 134 miliony złotych, natomiast udział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, proszę zwrócić uwagę, 14 milionów. Wyjaśniam od razu z czego to wynika. Tak, jak koledzy tutaj powiedzieli nie wystarczy proszę Państwa, jakby zakres wniosku o dofinansowanie musi przewidywać wyłącznie termomodernizację, wyłącznie, nie wiem docieplenie stropodachów, wyłącznie co jest związane z tym, żeby poprawić jakość tego budynku pod względem tej zdolności do utrzymywania ciepła.

Natomiast często są to szkoły, gdzie przychodzi dyrektor i mówi, no tak, ale jak już Państwo robicie remont i przyjdziecie do nas za kolejne 30, 40 lat, to bardzo byśmy chcieli, żeby zostało zrobione, to, to i to. I wtedy proszę Państwa rośnie wartość kosztów niekwalifikowanych, które niestety ma wpływ na to jak wygląda ostateczna wartość całego projektu. W wyniku kompleksowej modernizacji energetycznej budynków zostało podanych 27 lokalizacji i około 170 lokali mieszkalnych.

Najważniejsze cele do 2030 roku, które zostaną zrealizowane, to 50% autobusów zeroemisyjnych, 78 kilometrów wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury rowerowej oraz 47 kilometrów wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury transportu publicznego oraz likwidacja kopciuchów.

W ramach samego programu Dostępnego Miasta będziemy realizowali, tak jak już powiedziałem:

Dostępne Miasto

Inwestycje programu Dostępne Miasto

- Budowa linii tramwajowej Gdańsk Południe Wrzeszcz (realizacja 2026 – 2027, koszt 809 mln zł)
- Zakup autobusów zeroemisyjnych, zasilanych energią elektryczną (2026, koszt 110 mln zł)
- Rozwój sieci buspasów – buspas w ul. Spacerowej (2025 – projektowanie, koszt 3 mln zł, realizacja 2027 – 2029, koszt 90 mln zł)
- Rozbudowa ul. Kartuskiej w związku z budową trasy rowerowej wzdłuż ul. Kartuskiej na odcinku od ul. Łostowickiej do ul. Źródlanej (2026-2028, 37 mln zł)
- Budowa ekostrady w ciągu al. Armii Krajowej – etap I Węzeł Groddecka, etap II od 3 Maja do Sikorskiego, etap III od Sikorskiego do Łostowickiej (2027, koszt 5 mln zł)
- Trasa rowerowa w ul. Kołobrzeskiej (2028-2029, 25 mln zł)
- Połączenie Al. Grunwaldzkiej z dworcem Gdańsk Wrzeszcz w ciągu ul. Klonowej – (2023 – 2025 projektowanie ok. 1,9 mln, szacunkowy koszt RB 55 mln zł)
- Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych i użytkowych (2025-2029, koszt 117,9 mln zł)
- Termomodernizacja zabytkowego zespołu budynków mieszkalnych w Gdańsku (2025-2028, koszt 39 mln zł)

- Gdańsk Południe – Wrzeszcz budowa linii tramwajowej,
- Zakup autobusów zeroemisyjnych,
- Rozwój sieci buspasów,
- Rozbudowa ul. Kartuskiej w związku z budową trasy rowerowej wzdłuż ul. Kartuskiej,
- Budowa ekostrady w ciągu ul. Armii Krajowej. Etap I węzeł Groddecka, etap II od ul. 3 Maja do ul. Sikorskiego, etap III od ul. Sikorskiego do ul. Łostowickiej.
- Trasa rowerowa w ul. Kołobrzeskiej

I tutaj takie mamy przykłady, jeśli chodzi o trasę Gdańsk Południe - Wrzeszcz zakup autobusów i trasy rowerowe o ile następuje zmniejszenie tutaj akurat CO₂.

Dostępne Miasto

Zmniejszenie emisji CO₂

Trasa Gdańsk Południe Wrzeszcz – 3 437,77 t/rok

Zakup autobusów elektrycznych – 2 066,97 t/rok

Rower = 21 g/km
Samochód osobowy = 271 g/km

I nie sposób tutaj dodać jeszcze o jednej inwestycji, o której ja tak naprawdę w tej prezentacji nie zawarłem, realizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, ale przy znakomitym udziale środków pochodzących z budżetu miasta Gdańska i tj. nasza Pomorska Kolej Metropolitalna. I tutaj też muszę Państwu powiedzieć, że planowane jest rozpoczęcie realizacji robót budowlanych na rok 2028. W tej chwili PKM wraz z miastem są na etapie pozyskiwania dokumentacji projektowej wraz z samą PKM budowane będą przekroczenia magistrali kolejowej przez linię E65 i teraz 9 zdaje się to jest, no i oczywiście II etap ul. Nowej Świętokrzyskiej, ale to nie wpływa oczywiście na przedmiot dzisiejszego wystąpienia. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Czy Państwo radni, może tak, żebyśmy byli na świeżo z kwestiami, czy do tego wystąpienia mają jakieś pytania, czy coś chcieliby uzupełnić? Nie widzę, w związku z tym proszę o taką uzupełniającą też informację, jeżeli chodzi o Straż Miejską. Wiadomo, że Państwo rozbudowali swoją infrastrukturę, żeby tak naprawdę móc weryfikować kwestie zanieczyszczeń, kwestie ich źródeł. Była mowa z jednej strony o specjalnym samochodzie z laboratorium, również kwestie badań dronem. Natomiast gdyby pani mogła troszeczkę więcej powiedzieć o tym, jak tak naprawdę faktycznie ta egzekucja wygląda, jaka jest jej efektywność i też, bo wiem, że to interesuje mieszkańców. Jakie tak naprawdę metody egzekucji Państwo stosują?

Pani Agnieszka Grabowska, Straż Miejska Z-ca Komendanta ds. prewencji

Szanowni Państwo.

Straż Miejska jest służbą, tak jak tu pani przewodnicząca powiedziała do egzekwowania przepisów i tutaj mówimy głównie o przepisach uchwały antysmogowej. Natomiast po tym co wysłuchałam tutaj po prezentacji Gdańskich Nieruchomości, no Państwo doskonale wszyscy widzimy jakie mamy problemy z wyegzekwowaniem zapisów uchwały antysmogowej w tej sytuacji, kiedy w zasobie komunalnym mamy taką ilość nieprawidłowych źródeł ogrzewania, takich, no problemów ze zmianą tych źródeł, z którymi oczywiście zdajemy sobie sprawę, no jak może wyglądać egzekucja tych przepisów, chociażby w stosunku do mieszkańca, który posiada prywatny lokal, prywatny dom.

Natomiast oczywiście to nie jest tak, że my nie podejmujemy żadnych działań. Nasze działania w zakresie poprawy jakości powietrza opierają się głównie na trzech ustawach. Jest to ustawa prawo ochrony środowiska, która daje nam możliwość egzekwowania właśnie zapisów uchwały antysmogowej, jest to ustawa o odpadach, która daje nam możliwość egzekwowania spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych i mamy tutaj również uprawnienia z ustawy o termomodernizacji i remontach w zakresie kontroli złożenia deklaracji o stosowanym źródle ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków. I nasze działania opierają się na podstawie tych trzech przepisów. Ja tutaj przygotowałam takie zbiorcze dane na temat

naszych działań od 1 września 2024 roku, od wtedy, kiedy zaczęły obowiązywać, po pierwsze zapisy tej naszej uchwały antysmogowej dotyczącej zmiany źródeł ogrzewania, ale również dlatego, że tj. początek sezonu grzewczego.

My statystykę prowadzimy w zakresie działalności naszej pod kątem jakości powietrza właśnie w tych miesiącach od 1 września, głównie do końca kwietnia. Tu liczymy to jako okres ten grzewczy, gdzie do nas najczęściej tych spraw tego typu trafia. My działamy tak naprawdę interwencyjnie, czyli głównie na zgłoszenia mieszkańców, przede wszystkim, które dotyczą zadymienia mocnego, które przeszkadza mieszkańcom, jak również tu współpracujemy, tak jak pan dyrektor Sadłowski tutaj wspomniał z Wydziałem Ekologii i Energetyki, również na ich wniosek w miarę możliwości dokonujemy kontroli.

Takich kontroli z wejściem do lokalu i sprawdzeniem paleniska, ze sprawdzeniem źródła ogrzewania i spisaniem protokołu wykonaliśmy 612, od 1 września poprzedniego roku. Zakończyło się to nałożeniem 91 mandatów karnych w przypadku tych kontroli

Zastosowaliśmy 226 pouczeń oraz skierowaliśmy 8 wniosków do sądu, w pozostałych przypadkach, czyli 277 kontrolach uwag żadnych żeśmy nie stwierdzili. To są takie kontrole jak powiedziałam 612 z wejściem do mieszkania, dokonaniem takiej kompleksowej kontroli.

Oprócz tego przeprowadzamy tzw. obserwacje, takie prewencyjne zadymienia, czyli tam, gdzie mamy zgłoszenie mieszkańca, że to zadymienie występuje, że mieszkańcom przeszkadza, że mieszkańcy podejrzewają, że sąsiad spala odpady. My po takiej kontroli kompleksowej tego nie potwierdzamy, zakładamy taką kartę kontroli i patrol będąc w rejonie podjeżdża pod dany adres i sprawdza, czy ten czarny, ciemny dym, gryzący dym z tego komina leci, co byłoby podstawą do naszego kolejnego wejścia do lokalu i przeprowadzenia takiej kontroli. Jeżeli tego dymu nie ma, my zakładamy kartę kontroli, w której spisujemy, że w danych dniach, w danych godzinach byliśmy w tym rejonie. I takich kontroli przeprowadziliśmy 3180 od 1 września ubiegłego roku.

Oprócz tych kontroli interwencyjnych, tutaj przeprowadziliśmy we współpracy właśnie na wniosek Wydziału Ekologii i Energetyki kontrolę złożenia, bądź prawidłowości złożenia deklaracji do centralnej ewidencji emisyjności budynku i takich kontroli przeprowadziliśmy 987. Tutaj skończyliśmy na pouczeniach, na mandatach, natomiast jakby tych mandatów było niewiele, bo tylko 13, dlatego że też było sporo błędów tego typu, że system coś źle przyjął, ta centralna ewidencja emisyjności, jakby mieszkaniowiec mówił, że złożył tą deklarację, nawet nam potwierdzał to jakimś wydrukiem, a w systemie tego nie było, ale to za chwilę zostało wszystko uzupełnione, poprawione, tak, że tutaj te działania, jeśli chodzi o złożenie deklaracji, to myślę, że tu z tym większego

problemu nie ma i my te działania będziemy jeszcze kontynuować, przerwaliśmy je na sezon letni, ale na pewno jesienią do tego wrócimy.

Pobraliśmy również w tym okresie 13 próbek popiołu do badania. Te próbki pobieramy wtedy, kiedy rzeczywiście mamy sami duże podejrzenie, że dochodzi do spalania odpadów, ponieważ z tego paleniska strażnik tak widzi, że ten popiół jest inny niż powinien być, bądź tych skarg od mieszkańców, zgłoszeń jest bardzo dużo. Pobraliśmy 13 takich próbek, w 5 przypadkach okazały się one pozytywne, zakończone 3 mandatami karnymi po 500 złotych, bo tj. najwyższy manat, jaki możemy zastosować i w 2 przypadkach skierowaliśmy do sądu. 8 próbek z wynikiem negatywnym, czyli nie potwierdziło spalania odpadów.

Przewodnicząca Komisji Anna Golędzinowska

A jakie jest rozróżnienie sytuacji, w której klasyfikują Państwo sytuację do mandatu, a taką już poważniejszą procedurę, czyli skierowanie sprawy do sądu?

Pani Agnieszka Grabowska, Straż Miejska Z-ca Komendanta ds. prewencji

Generalnie wniosek do sądu kierujemy w przypadku odmowy przyjęcia mandatu. Natomiast są również przypadki, ja nie jestem w stanie powiedzieć, czy to są te dwa akurat o których mówię, ale są również takie przypadki, kiedy np. tj. już tzw. recydywa, czyli już mandat wcześniej był i wtedy już jakby nie widzimy sensu stosowania mandatu, tylko kierujemy od razu sprawę do sądu, chociaż wcale to nie jest często, może tak, często się zdarza, że kara nałożona przez sąd nie jest wyższa niż nasz mandat 500 złotych.

Są przypadki, bo mieliśmy również po 3 tysiące kary, ale sąd nie podchodzi tak restrykcyjnie, więc nam się wydaje, że lepiej w takich przypadkach jest nawet zastosować ten mandat 500 złotych, niż puścić wniosek do sądu, który się zakończy np. pouczeniem, ponieważ mieszkańcy wtedy przed sądem zeznają, że z powodów ekonomicznych, z barku finansów, nie mają na opał, no i sąd stosuje wtedy te kary oczywiście łagodniejsze, tak, że tak to wygląda.

Natomiast w naszej ocenie nie jest naprawdę dużym problemem w tej chwili spalanie odpadów przez mieszkańców. To są naprawdę incydentalne przypadki. Również ta jakość opałów się zdecydowanie poprawiła, o czym, tutaj pani dyrektor mówiła wcześniej, ta jakość opału jest lepsza. Natomiast to zadymienie, które jakby my potwierdzamy w wielu przypadkach, ono też wynika jakby z nieprawidłowego, niewłaściwego rozpalenia tego paleniska, bo wtedy kiedy mieszkaniowiec rozpala, to ten dym rzeczywiście jest taki mocny, jest gęsty, ale strażnicy wchodzą i widzą, że jest w kotłowni czysto, jest porządek, nie ma żadnych śmieci, tam jest tylko drewno na rozpałkę i jest właściwy opał, a dym jest.

Na pewno jest dla nas problemem egzekwowanie uchwały pod kątem wymiany źródeł ogrzewania. My od 1 września minionego roku podeszliśmy tak bardzo elastycznie i bardzo łagodnie. Nastawiliśmy się na pouczanie mieszkańców i nastawiliśmy się na informowanie mieszkańców o konieczności wymiany tych źródeł ogrzewania, nie wiedząc również o tym, że jakby zasób komunalny ma takie problemy jakie ma. W tej chwili od września, czyli już za chwilę będziemy na pewno mieli coraz więcej zgłoszeń, będziemy wchodzili z kontrolami. Ja widzę to w ten sposób, żeby w przypadku tych mieszkańców, którzy po prostu nie chcą wymienić tego pieca, a widzimy, że mogliby to zrobić i mogą to zrobić, no to już tutaj rzeczywiście będziemy się starali te kary stosować bardziej restrykcyjne. Dziękuję, jeśli są pytania to bardzo proszę.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Tak trochę spinając gdzieś tam na pograniczu Wydziału Ekologii i Energetyki i działalności Straży Miejskiej, tutaj pan dyrektor Sadłowski już wspominał o tym, że takich nawróconych mieszkańców po interwencji SM państwo często mają.

Natomiast, czy, bo też rozmawialiśmy o tym, że tak naprawdę alokacja tej dotacji miejskiej na wymianę źródeł ciepła, ona jest tak naprawdę optymalna, że to nie jest tak, że kogoś odprawiać z kwitkiem, tak mówiąc kolokwialnie. Natomiast, czy macie jakiś pomysł, jakąś strategię na te osoby, które z różnych powodów uporczywie, no tutaj wspominał też dyrektor Lemański o tym, że czasami taka, no właśnie trochę menadżerskie podejście i zaproponowanie, że dobrze, to jeżeli nie, to dla tej jednej wspólnoty, to jaki jest warunek, żeby np. GPEC gdzieś podszedł i to daje niezłe efekty.

Natomiast, czy Państwo macie jakąś strategię motywowania tej grupy mieszkańców, która wciąż nie korzystała z dotacji, nie wymienia źródeł ciepła, wiadomo, że to są i sytuacje takie, no życiowo losowe, tzn. to w dużej mierze dotyczy osób starszych. Wiadomo, że też wspominaliśmy o wieku tego zasobu, to niejednokrotnie są inwestycje wymagające specjalnych uzgodnień, np. konserwatorskich w zakresie chociażby kominów, ale czy Państwo macie jakiś pomysł, jakąś strategię na zmotywowanie tej de facto najtrudniejszej grupy?

Pan Mariusz Sadłowski- Zastępca Dyrektora Wydziału Klimatu i Ekologii

To co mogę powiedzieć, to co obserwujemy. To z jednej strony to jakby ta liczba dotacji już ewidentnie spada i jakby coraz mniej chętnych przychodzi, tak, że właściwie nasz ruch w interesie utrzymuje w dużej mierze Straż Miejska i to, że współpracujemy na linii baz i troszeczkę oni nam dostarczają tych klientów, które realizujemy. Płacemy i żałujemy, że mieszkańcy komunalni do nas nie

przychodzą, no bo dotacje umożliwiamy wszystkim i np. zasób komunalny z tego nie korzysta. W budynkach jednorodzinnych już widzimy de facto coraz mniej i zdarzają się osoby faktycznie starsze, w jakimś tam już zaawansowanym wieku i my już nawet sami czasami nie mamy sumienia, żeby ich męczyć z tego typu działaniami i też widzimy, że następuje wymiana pokoleniowa, starsze osoby umierają, zostają młodszy i pierwsze co przychodzi o dotacje, żeby wymienić to źródło i kwestia pieniędzy to nie jest problem. Problemem podstawowym jest to na co np. Gdańskie Nieruchomości zwracają uwagę, że oni nie mogą robić, bo mieszkańcy nie chcą wyjść, bo oni muszą znaleźć lokal zastępczy. Kto prywatnemu właścicielowi da lokal zastępczy, czy miasto zapłaci za to, że pójdzie na hotel, a właściciel będzie sobie remontował. Niestety wiele osób ma problem z tym, że przeprowadzenie inwestycji wiąże się z tym remontem, który jednak jest uporczywy i długotrwały. Radzimy sobie z tym, jeżeli przychodzą do nas często osoby starsze, nie wiedzą jak zrobić sobie inwestycję, jesteśmy w stanie im pomóc, podpowiedzieć w jaki sposób, nawet czego trochę nie powinniśmy robić, czyli wskazywać dobrych wykonawców, bo ktoś inny też ich poleca. Te zakłady są w naszej bazie wykonawców, ale nie możemy my wskazywać kogoś do kogo mają iść. Tak, że my wiemy, że np. mówimy no ktoś tam korzystał z tego i był bardzo zadowolony, jakby polecał i tak dziewczyny z mojego zespołu też sugerują. Oczywiście mamy osoby zatwardziały i ja też jestem z tych, którzy podzielają pogląd, że to jest powoli czas, że my powinniśmy zacząć karać tych zatwardziały. Problem polega na tym, że głównym problemem jest zasób komunalny i my często, naszym podstawowym elementem jak przychodzą ludzie, mówią czemu wy od nas wymagacie, skoro jeszcze u siebie nie rozwiązaliście problemu. To też w znaczącym stopniu utrudnia nam proces i też widzimy, że bardzo dużym problemem, który jest, że tak powiem kolokwialnie nisko wiszącym jabłkiem. Są wspólnoty i spółdzielnie, po coś mamy tych zarządców nieruchomości, żeby to oni zatroszczyli się swoim zasobem i rozwiązali problemy. Tylko problem polega na tym, w jaki sposób ich zobowiązać. I o ile przychodzą do nas mieszkańcy, swego czasu był artykuł na Trójmiasto.pl odnośnie do Lisiej Grobli. Była pani mieszkanka, która napisała, że ona by chciała wymienić, ale inni już wymienili i tak jakby nikt nie chce jej przyłączyć. Daliśmy jej projekt uchwały właśnie taki, jak położyłem pani przewodniczącej na biurku i ona przeforsowała, sama zebrała wszystkie podpisy, obeszła wszystkich mieszkańców w budynku, od czego de facto jest zarządca. Problem jest taki, że nie ma przepisów krajowych, które zobowiązują i każą zarządcę, karany jest właściciel.

Jeżeli mielibyśmy możliwość, taką ścieżkę, żeby tych zarządców docisnąć, żeby to oni wzięli na siebie proces inwestycyjny, to by to zupełnie inaczej wyglądało. Problem też jest taki, że zarządca jest od zarządzania a nie od prowadzenia inwestycji, no bo po co mu dodatkowy problem, prawda? Dlatego też trochę przyjęliśmy ostatnio ścieżkę, żeby chwalić tych, którzy podejmują te wyzwania i jakby biorąc pod uwagę to, że my diagnozujemy, że największy problem jest na zasobie wielorodzinnym, tu trzeba pracować mocno nad zarządcami. Ja też może, może tj. na poziomie Komisji i rekomendacji, że może tj. czas np. danie zielonego światła dla Straży Miejskiej, żeby w przypadku tej zatwardziałej recydywy już powoli zacząć te osoby karać, to na pewno przyspieszy proces, bo jak mówię problemem nie jest kwestia pieniędzy, problemem jest kwestia inwestycji, chciejstwa, no i oczywiście jakby też odpowiedniej oceny sytuacji, a jak widzę SM ma dobrego nosa, jeżeli chodzi o rozpoznanie tego mieszkańców w boju.

Pani Agnieszka Grabowska, Straż Miejska Z-ca Komendanta ds. prewencji

Oczywiście tak, jak powiedziałam. Ten pierwszy rok jakby obowiązywania tych zapisów uchwały daliśmy sobie taki bardziej pouczająco informujący, bo również patrol, który chodził na te kontrole miał ulotki z Wydziału. Przekazywaliśmy informacje o możliwych dotacjach, informowaliśmy mieszkańców.

Natomiast w tej chwili rzeczywiście, jeśli będą tacy zatwardziali, którzy wiemy, że mogliby ten piec wymienić, no to będzie kara. Jest ten problem, dlaczego ja mam wymieniać skoro sąsiad jest w zasobie komunalnym i tam jest piec. Jest ten problem i jest to dylemat i nie ukrywam, że to również jest dylemat dla tych strażników, którzy tam są na tej interwencji. Natomiast przepis jest przepis i będziemy oczywiście to starali się, tu myślę we współpracy z Wydziałem Ekologii i Energetyki ...

Pan Mariusz Sadłowski – Z-ca Dyrektora Wydziału Ekologii i Energetyki

... tak, jeżeli chodzi jeszcze o działania, do tego dodam inwestycyjne, to jakby naszą rolą jako miasta jest to, że my jako częściowy udziałowiec tych wspólnot, to możemy trochę przymusić tego zarządcę do tego, żeby on wzięł na siebie. Jakby mówiąc tutaj dyrektor Lemański stoi na tym, że on nie posiada zasobów do realizacji inwestycji, no ale do diaska po coś są ci zarządcy? Żeby coś realizowali na potrzeby jakby swojej wspólnoty, czy swoich udziałowców.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dobrze. Panie dyrektorze, jeszcze mi przyszło takie pytanie. Rozmawialiśmy już o tym, o jakby umowie, która jest zawarta między miastem a najemcą, tak, i że w tym momencie nie ma podstawy, żeby powiedzieć „Drogi mieszkańcu, rozumiemy, że chcesz godnie, wygodnie żyć, natomiast Twoja któraś tam enta odmowa przyjęcia lokalu zastępczego na czas remontu powoduje, że, miasto traci możliwość pozyskania dotacji i narażane jest zdrowie publiczne. Czy Państwo może weryfikowali możliwość zmiany zakresu umowy? Wiem, że to jest trudny temat z mieszkańcami, tak, żeby w jakiś sposób motywować, bo wydaje się takie daleko idące marnotrawstwo, którego oczywiście w obecnym stanie prawnym Państwo nie jesteście winni, ale cierpią na tym wszyscy mieszkańcy.

Pan Artur Lemański, Gdańskie Nieruchomości SZB, Zastępca Dyrektora

Przyznam szczerze, że nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie teraz, odpowiemy w terminie późniejszym, dlatego, że to też nie jest tylko ścieżka inwestycyjna, czyli ten mój pion, ale też ścieżka zagospodarowania zasobu, za którą odpowiada dyrektor Olszewski, więc po prostu odpowiemy jak wygląda sprawa umów i klauzul, które mogą się tam znaleźć. Ze swojej strony dodam, że generalnie staramy się usprawniać wszystkie procesy w Gdańskich Nieruchomościach, także w zakresie umów, więc tam, gdzie będzie to możliwe, to oczywiście to uwzględnimy.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czy są jakieś pytania do naszych gości? Chciałam tylko doprecyzować, jeżeli chodzi o to, co jest zapisane ma być włączone w WPI, jeżeli chodzi o inwestycje, to mówimy już o tym pakiecie z etatami, czy bez etatów?

Pan Artur Lemański, Gdańskie Nieruchomości SZB, Zastępca Dyrektora

Bez etatów.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dobrze, to Szanowna Komisjo dopisujemy do wniosków do budżetu te etaty. To jest jedna taka kwestia. Druga, chciałabym sformułować wniosek Komisji w takim razie o tym, że tam, gdzie miasto ma udział we wspólnotach mieszkaniowych motywować zarządców do takiego proaktywnego podejścia w zakresie modyfikacji źródeł ciepła. Ufam tutaj w Państwa mądrość i negocjacje z zarządcami, jakie formy wpływania są najbardziej efektywne, ale to już w punkcie wnioski, który będzie po punkcie dotyczącym budżetu. Jeżeli nie ma

więcej pytań, to bardzo Państwu dziękuję. Pewnie mniej więcej za rok zaprosimy ponownie pytając o postęp i aktualne uwarunkowania, bo to jak słyszeliśmy od pani dyrektor, pewne rzeczy poprawiają się, ale ten stan formalny również zacznie nas niebawem silnie motywować do kolejnych zmian. Bardzo państwu dziękuję.

Punkt - 7.

Wnioski Komisji do projektu budżetu miasta Gdańska na 2026 rok.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

I w tym miejscu przechodzimy do wniosków Komisji do budżetu na rok kolejny. Proponuję wobec tego, co przed chwilą zostało zadeklarowane, znaczy pierwsze pytanie, czy Państwo radni mają jakieś zastrzeżenia do tej zaproponowanej treści. Czy ona odpowiada, nie ukrywam, że starałam się w dużej mierze jest to ponowienie wniosków z poprzedniego roku, tam gdzie są to jakby pewne procesy wieloletnie i są one w zakresie zainteresowania Komisji.

I też włączyłam kilka wątków, które wybrzmiały w trakcie posiedzeń Komisji. Tutaj ostatni dopisany wniosek, nie mam nic przeciwko, żeby go dopisać jako wniosek Komisji, natomiast przypominam, że osobną kwestią jest budżet, osobną rzeczą jest jakby zapisanie w bazie priorytetów inwestycyjnych i tutaj kolega radny wie o czym mowa, jako procedura dotyczy nie bazy priorytetów inwestycyjnych, jeżeli chodzi o kompetencje Komisji, a budżetu, natomiast każdy radny indywidualnie ma prawo złożyć taki wniosek, co więcej każdy obywatel na tyle na ile pamiętam uchwałę, więc po prostu warto też dopełnić w tym zakresie formalności. Czy Państwo mają jakieś uwagi do tej zaproponowanej treści z założeniem, że, tutaj ustnie dodam, że obok tego punktu, to był **punkt 9** dotyczący zabezpieczenia środków na skoordynowane działania służące efektywnej wymianie przestarzałych źródeł ciepła w zasobie komunalnym.

Dodałabym jeszcze dla bezpieczeństwa **punkt 10** zabezpieczenie środków na dodatkowe etaty dedykowane wymianie przestarzałych źródeł ciepła w zasobie komunalnym. Tak, żeby nie było wątpliwości, że również o tą kwestię nam chodzi. Czy Państwo Radni mają jakieś uwagi do tej propozycji, czy możemy ją przyjąć?

Ustalenia: wnioski Komisji do budżetu na 2026 rok

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Jeśli nie ma uwag i innych wniosków, to w takim razie, kto jest za przyjęciem tak sformułowanych wniosków:

1. Zabezpieczenie środków na tzw. rozbruki i nasadzenia drzew alejowych w pasach drogowych.
2. Organizacja miejsc handlu płodami rolnymi zgodna ze strategią „Od pola do stołu”.
3. Zwiększenie środków na ochronę układów zieleni zabytkowej.
4. Pogłębione badania drzewostanu miejskiego wraz z elektronicznym rejestrem drzew w Gdańsku.
5. Zabezpieczanie środków na etaty oraz działania mające na celu eliminację zjawisk uciążliwych i obniżających jakość Śródmieścia Gdańska – m.in. ograniczenie hałasu.
6. Zabezpieczenie środków na poprawę jakości powietrza.
7. Zabezpieczenie środków na etaty i działania potrzebne do przyspieszenia prac nad powołaniem nowych form ochrony przyrody.
8. Zabezpieczenie środków na działania służące ograniczeniu śladu węglowego wytwarzanego przez Miasto Gdańsk.
9. Zabezpieczenie środków na skoordynowane działania służące efektywnej wymianie przestarzałych źródeł ciepła w zasobie komunalnym.
10. Zabezpieczenie środków na dodatkowe etaty dedykowane wymianie przestarzałych źródeł ciepła w zasobie komunalnym.
11. Zwiększenie środków utrzymanie zieleni.
12. Zwiększenie środków na nasadzenia drzew i krzewów w dzielnicach Miasta Gdańska.
13. Zabezpieczenie środków na realizację tzw. zielonych ulic.
14. Zwiększenie środków na zagospodarowanie wód opadowych w obrębie terenów silnie zabudowywanych.
15. Zabezpieczenie środków na sprawdzenie stanu oraz odpowiednie zabezpieczenie studzienek w Parku im. Ronalda Reagana w Gdańsku.

Głosowanie:

Komisja jednogłośnie – 6 głosami za podjęła ww. wnioski do projektu budżetu miasta Gdańska na rok 2026. **Wnioski Nr 15-7/3/2/2025 stanowią załącznik Nr 4 do protokołu. Wnioski zostały przekazane drogą elektroniczną EZD do Prezydenta Miasta Gdańska.**

Punkt – 8.

Sprawy wniesione, wolne wnioski, korespondencja.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Przechodzimy do spraw wniesionych, wolnych wniosków i korespondencji.

1. Otrzymaliśmy do wiadomości korespondencję Regionalnej Izby Obrachunkowej, tj. uchwała rozstrzygająca w zakresie uchwały RMG dotyczącej Regulaminu udzielania dotacji, tutaj szukam precyzyjnego tytułu, ale Państwo to dostaliście do wiadomości. Generalnie również chodzi o modernizację źródeł ciepła z pełnym uzasadnieniem RIO.
2. Uzyskaliśmy uchwałę Gdańskiej Rady Seniorów w sprawie problemów i możliwości rozwoju dzielnicy Brętowo – Niedźwiednik, tutaj z opcją osiedla, czyli rozumiem, że przede wszystkim optykę na Niedźwiedniku pomimo, że formalnie jest to dzielnica Brętowo. Zastanawiam się, być może jest to faktycznie kwestia podjęcia przy któryś z kolejnych posiedzeń Komisji. Natomiast faktycznie jest to bardzo wiele wątków. Może pozwolę sobie poprosić również Biuro ds. Współpracy ze społecznościami lokalnymi, bo widzę, że to pismo poszło do różnych instytucji, czy oni się ustosunkowali do tej uchwały i jakie są propozycje ewentualnie dla Rady Seniorów i wtedy my jako Komisja moglibyśmy tutaj ewentualnie udzielić jakiegoś wsparcia dla pewnych inicjatyw.
3. Otrzymaliśmy odpowiedź na nasz wniosek od Dyrektora Kryszewskiego, również Państwo Radni uzyskali odpowiedź drogą mailową.
4. I tradycyjnie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, sprawozdanie ze swojej działalności dot. m.in. nadzoru wodnego w zlewni łączącej Powiat Gdański Ziemiński oraz Sopot oraz w zlewni, czy terenie nadzoru dot. powiatu Gdańsk, ale również powiatu kartuskiego, wejherowskiego, gdyńskiego i kościerskiego. Również państwo Radni otrzymali pismo drogą mailową i rozumiem, że tutaj komentarzy nie ma.

Czy jakieś wolne wnioski ze strony Państwa Radnych? Nie ma.

Radny Marcin Makowski – członek Komisji

Szanowni Państwo, bardzo chciałbym podziękować, ponieważ wiadomo, że po śmierci radnej Teresy Wasilewskiej nowa radna przychodzi do pracy w Radzie Miasta Gdańska Sylwia Rydlewska-Kowalik i w ramach rozmów i konsensusu, no oczywiście o tym będziemy decydować wszyscy w czwartek, ale chciałbym się z wami pożegnać w ramach pracy w tej Komisji. Będę w Komisji Polityki Społecznej, Zdrowia i Praw Człowieka, więc bardzo serdecznie dziękuję, to był naprawdę ponad rok owocnej współpracy, bardzo merytorycznej, nieraz długiej, ale wiem, że i tak będziemy się widywać, nie tylko na posiedzeniach Rady Miasta, serdecznie dziękuję i do zobaczenia.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

My również dziękujemy i podkreślam, że każdy radny, zresztą każdy obywatel ma prawo przyjść na posiedzenie Komisji, w razie gdyby jakikolwiek temat tutaj zainteresował. Serdecznie zapraszamy.

Zgodnie z moją wcześniejszą sugestią chciałabym sformułować wniosek do Prezydenta Miasta Gdańska o zmotywowanie zarządców Wspólnot Mieszkaniowych, w których udział ma gmina miasta Gdańska do bardziej aktywnego działania w zakresie wymiany źródeł ciepła niespełniających standardów tzw. uchwały antysmogowej dla miast. Kto z Państwa Radnych jest za tym wnioskiem?

Ustalenia: Wniosek Komisji

Głosowanie:

Komisja wniosek podjęła jednogłośnie - 6 głosami za. **Wniosek Nr 15-7/4/3/2025 stanowi załącznik Nr 5 do protokołu i został przesłany drogą elektroniczną EZD do Prezydenta Miasta Gdańska.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Bardzo dziękuję. Jeżeli nie ma więcej spraw i wniosków, to w takim układzie przyjmując już za zadeklarowaną wypowiedź pani Zastępcy Komendanta Straży Miejskiej, że SM przejdzie do trybu karania, a nie upominania osób, które, no po prostu są w stanie pozwolić sobie na wymianę źródeł ciepła i nie ma tutaj żadnych, powiedziałabym obiektywnych trudności, to już myślę nie będziemy formułować w tym zakresie wniosku. Jeżeli się okaże, że wciąż mamy podejrzenie zbyt daleko idącej pobłażliwości, to taki wniosek Państwu Radnym proponuję i go sformułujemy na piśmie. Bardzo Państwu dziękuję. Zamykam 15 posiedzenie Komisji. Na tym posiedzenie zostało zakończone - godz. 18.30

Przewodnicząca
Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii
Rady Miasta Gdańska

/-/Anna Gołędzinowska

Protokół sporządziła:
/-/ Elżbieta Wajs-Deyck
Główny Specjalista
Biuro Rady Miasta Gdańska